ÜLKÜnet

Serdengeçti

ALLAH - MİLLET - VATAN YOLUNDA

İÇİNDEKİLER:

Ayasofya Dâvası
★
İstanbulun Fethi
★
Müthiş ve Korkunç İfşaat
★
Fatih Uyanıyor!
★
Fetih Sabahı
★
Ortadoğu ve Meseleleri
★
Amerika'da Rahipler
Bizde Din Adamları
★
At Yarışları: Üzerimize
Dört Nalla Gelen Kumar
★
Bahailik ve Bahailerin
İç Yüzleri
★
Fetih Yıldızı
★
Isparta Mebusu
Said Bilgicin Beyanatı
★
Bir Kalemşore
★
Dün Ne Diyorlardı?
★
Gülünç Hakikatler

Ortaçağdan Yeniçağa Giriş!.. Serdengeçti bu sayısını yüce Fatihin ruhuna ithaf eder. Büyük Serdarın huzurunda hürmetle eğilir!.

www.ulkunet.com

İSTANBULUN FETHİ

Bu tecelli ezeldir, yine Allaha gider
Fethi İstanbula ruhsat O büyük şaha gider..
Fatihin şemsi verir müjdeyi nurdan ufacık,
Sütbeyaz atlara binmiş yüce dergâha gider.
Canlı bir fırtınadırki, dolaşır emri sefer,
Erişir Arşa haber cümle feriştaha gider.
Gürleyen cezbei yezdan ile dağlar sarılır.
Mâveradan akar ordu. O karargâha gider.
Kararan orta çağın bahtını keşf etmek için,
Gemiler dağları aşmış nice fersaha gider..
Uykusuz kaç gece şimşek gibi bir kanlı bakış
Cakar âfâkına garbın, ünü Fettaha gider..
Patlayıb dehşeti kahhar ile surlar yarılır..
Korkunun mahşeri malbedlere her aha gider
Koparır avrupanın, kalbini yırtar bu fetih,
Asuman sarsılarak Raşesi ervaha gider.
Çırpınır İmparator hâkile yeksan olarak
Yıkılan saltanatıyla ada eyvaha gider.
Bir hadis şanını yazmıştı şehamed yoluna..
Bu kılınç caha değil, *ruhları İlaha gider.*
Arifin Ruhu o meydanı celâdette bu gün
Olur ecdada mülâki ebedi raha gider.

Arif Emre

AYASOFYA DAVASI

Serdengeçtinin bu sayısını Fethin *«506.* yıldönümü hasredecektik. Fakat biz mecmuayı çıkarmadan *Koca Fatih İstanbul'u* feteiti çıktı. Aziz ruhu şad olsun.

Vaktiyle Serdengeçtinin «17» sayısında Ayasofya başlığı altında bir yazı neşretmiştik. Bu yazı imanlı gönüller de dalgalar husule getirmiş, *adeta* günün mevzuu olmuştu. Bilahere savcılarında ilgisini çeken Ayasofya yazısı takibata maruz kalmış, ağır ceza mahkemesine intikal etmişti. Bu suretle «Ayasofya Davası», «Ayasofyayı Cami yapmak istiyenlerin Davası» gibi başlıklarla yevmi gazeteler, davamız ve şahsımız hakkın da bir hayli yalan yanlış neşriyat yapmışlardı. *Vatan ihaneti* suçuyla mahkemeye verilmiştik. İstenilen ceza *3* seneden *24* seneye kadar uzuyordu.

Bu davada arkadaşlarım beni yalnız bırakmadılar. Bilhassa, bizlerden büyük alâka ve yardımlarını esirgemiyen, Fatihin vakfı, Ayasofya hakkında geniş bilgi veren değerli âlimimiz Ali Himmet Berki'ye ve davayı cesaret feragat ve maharetle müdafaa eden *Avukat Arif Emre* ve Avukat Emin Akyüz'e burada teşekkür ve şükranlarımızı arzederiz.

İstedikki Ayasofya davasını ağır ceza mahkemesindeki celselerini, heyecanlı müdafaaları, bu vesile ile meydana çıkan hakikatları, Fatihin Vakfını, Vakfın tebdil olunamıyacağını, C. H. P. devrinde vekiller heyetinin bir kararıyla Ayasofyanın nasıl müze haline getirildiğini, bu halin bu günkü hukukumuz muvacehesinde dahi müdafaa edilemiyeceği hakikatini, bütün bunları bu sayımızda neşredelim.

Evet bu gibi *düşüncelerle* yazıları dizdirmeye başladık. Fakat gördük ki, yazılar, müdafaalar tamamen mecmuanın bu sayısını doldurduğu gibi taştı bile. Bunun üzerine bizde, «Ayasofya Davasını» ayrıca bir kitap halinde çıkarmaya karar verdik. Bu kitap çıkmıştır.

Müthiş ve korkunç ifşaat!

Bir Fakülteden olup bitenler!.. Her türlü edebi, bu yayı korkuya kakiyor, Allaha, peygamberе, Türkiye, devlet adamlarına saldıranlar!.. Sövenler... «Ben Allahım, ben peygamberim» deye *dolaşanlar*... Fakülteyi C. H. Partisinin Genel karargâhı haline getirenler.. Bu durumdan faydalanan 5-10 komünistin tahrikleri.. Cemil Sait Barlasın Pazar postasında yazı yazan T. Türklerin «Türk Tarihi bir çiçekler tarlasıdır» gibi çirkin ve iğrenç sözleri Sureta, Halk partisi görünen hakikatta alt yapı olan bu serserilerin Fakültedeki önünü sevgisini, C.H.P. taraftarlığını, *kendi* niyet ve zihniyetlerine nasıl alet ettiklerinin ispatı... Allah ve peygamber hakkında ağza alınmıyacak, buraya yazılamıyacak kadar, iğrenç, bayağı, rezilane sözler... *Sefilane münakaşalar.* D. Partili deye, mukaddesatçı deye tehdit edilen talebeler Zarflarını içine kadar uzanan nâmert eller. Eski C. H. P. li gafil bir profesörün parti heyecanı, vecdi içinde, müfrit D. P. düşmanlığı yapan soleuları elrafına toplaması..

Bir talebe yurdunda elleri kolları bağlandıktan, *ışıklar söndürüldükten* sonra *iki* talebenin dövülmesi. İlâhiyat Fakültesinden bir talebe, Mülkiyelilere tuvafından nasıl, neden linç edilecekti? Tahrikler, tertipler..

Bütün *bunların içyüzleri*... Serdengeçtinin önümüzdeki sayısında bekleyiniz.

AYASOFYA DAVASI

Derleyen ve Tertipliyen:
Avukat Emin AKYÜZ

Ayasofyanın *Hakiki* ve *Hukuki Durumu* Fatihin Vakfı... Vakfın Ilali Aslisi Değiştirilemez! Durum, Bu Günkü Kanunlarımız Muvacehesinde dahi Müdafaa Edilemez.

Mahkemeye İntikal eden Bu Dava Dolayısıyla Avukatların ve Serdengeçti Osman Yüksel'in Müdafaaları

Fiatı: 200 Krş.

Şu adresten isteyiniz: Serdengeçti P. K. 353 Ankara

Ticanin 19 Mayısı

İki sene evveldi. Ankaradaki ticanilerden biri 19 Mayıs gençlik bayramın da 19 yerine mayıs sözcek - Sığır pisliğinin anadoluda bir adı da mayıstır - Stad yuma girer. Herifi görenler öf derler yanından uzaklaşırlar. Hadise sonra polisé intikal eder.

Ticaniyi sorguya çekerler. Ne derse beğenirsiniz!..

— Eh beyim 19 Mayıs bayramı *değil mi?* Ben de 19 yerime mayıs sürdüm sivadım geldim.

Ağlarmısın, güler misin!.

www.ulkunet.com

FATİH UYANIYOR

Devirler açıp, devirler kapıyan Fatih uyanıyor: silkiniyor, etrafına şöyle hitap ediyor: «Bu etrafımda gördüğüm kâbuslar nedir? Üç tepede üç haçlı zaferi görüyorum. Bu şehrin fethine anahtar olsun diye inşa ettirdiğim büyük Peygamberin ismini taşla yazan Rumelihisarının üstünde Protestanlar nâkus inletiyorlar. Ben keşke orada şehid olaydım. Belki türbem ahfâdımı bu zilletten korurdu.

Ya Ayasofya'nın minarelerindeki ezan sesini kim susturdu? O minarelerde okunan ezân, Allahın adı yanında Peygamber'in adını göklere dağıtırken ecdadımın bağlı ruhlarında beni de düşündürüyordu da ondan mı? Bin haçlı ordusu bunları yapamazdı! Siz nasıl yaptınız? Bunu asıl yapanlar, şimdi hürriyet kahramanları diye başka bir tepede âbide altında defnolunmuşlar, taziz olunuyorlar.

Heyhat bana, heyhat asil evlâdıma! Bu şehri görmek istemem artık. Ufuklara çevriliyorum Bakışlarım daha uzaklara dalarak, düşman emelleriyle minarelerinde ezân sesleri susturulan Ayasofya'nın kubbesinden Irak ve Acem'in hudutlarına kadar bütün Anadolu'yu kucakladı. Nice yüz bin şehit kaniyle üzerinde birlik kurduğumuz bu vatan ne kadar perişan olmuş! Kurduğumuz birlikse ayaklar altında. Bir olan Allahın adına bağlılık öyle gönüllerden düşmüş ki, hangi emelde birlik gözükmüşse ondan kaçmışlar. Nerede birlik kalmış? Ecdadımın ve benim bir asır döktüğümüz kanların mâyesi birlik yuğuracakken, şehir şehire, köy köye düşman kesilmiş. Allah'a sığınır gibi hasis menfaatlarına sığınan genç ruhlar ise, iki zevk ve devlet şehrinin kapılarından taşraya çıkıp halka hizmet emelini kendinde bulamamış; çıksa da yine menfaate secde edip halka belâ kesilmiş. Maarifde mi birlik kalmış? Bizim İstanbuldan başka, her birini aynı kültür ve irfan seviyesiyle ihya ettiğimiz Bursa, Konya, Kırşehir, Urfa, Kayseri, Sivas, Amasya medreselerimizin halka dağıttığı nur ve imân yerine, bugün buralarda taassup ve cehâlet hüküm sürüyor.

Devirler açıp, devirler kapıyan Fatih uyanıyor: silkiniyor, etrafına şöyle hitap ediyor: «Bu etrafımda gördüğüm kâbuslar nedir? Üç tepede üç haçlı zaferi görüyorum. Bu şehrin fethine anahtar olsun deye inşa ettirdiğim büyük Peygamberin ismini taşla yazan Rumelihisarının üstünde Protestanlar nakus inletiyorlar.

Nerra Koca Fatih, çok derinlerden asırlarız ve nesillerin arkasından gelen bir sesle asırlarca uykunuza sesleniyor:

Birleşin ve bir kılıncın üzerine yemin ediniz. Bu kılınç imanla irfandan yapılmış olsun. Bu kılınç elinizde olduğu halde, hakka saldırılara yürüyün!.. Mesuliyetsiz vicdanlara, hayasız alkışlara doğru yürüyün. Hesaplı korkulara, yalancı maskelere doğru yürüyün, bunlar yıkılsın artık!.. Putlar kırılsın artık!..»

Bu bir sestir: Fethin, Fatihin sesi.. Bizler bir değiz!.. Bizler bu sesi dağlar gibi akseltirmekle vazifeliyiz. Bu vazife mukaddes bir vazifedir. Biz bu yola her şeyimizi yarımızı yoğunuzu, canımızı, cananımızı koyduk!..

İsliyoruz ki bu ses, ocak ocak bütün Anadolu köylerini, kentlerini kasabalarını, şehirlerini felâtsın. Gafletle olanlar uyansın!. Bu ses yalnız sıra dağları, engin denizleri, bir gökleriyle çepeçevre kuşatsın. Fethin sesi, Fatih sesi yeni yeni basibadelmevtlere yol açsın. Ölüler bu sesle dirilsin!.. Bir kıyam olsun, milli bir kıyam!.. Bastır yıkılsın artık! Putlar kırılsın artık!..

Fatih Sultan Mehmed'in hitabı

«Beş yüz yıl önce bana kılıcının hediyesi olan bu ülkenin semâlarında, bugün nail olduğum «ba'sü ba'delmevt» sırrıyle etrafıma bakıyorum.

İstanbul, asırların değiştirdiği bir şehir. Evlâdım taşra mülkünün bütün varını ona harcamış. Onun şimdiki binalarının ihtişamı yanında Topkapı sarayımız eski bir medrese halinde kalmış. Bizden sonrakiler nefislerine hizmet etmişler. Biz camii, medrese, çeşme, imâret yaptırdık. Onlar köşkler, apartımanlar, devlet sarayları, o yapıtları yaptırmışlar. Bizim vaktiyle kıyamete kadar Muhammed ümmetine hayır kasdiyle kurduğumuz vakıfların yerinde, halkın yağmasına vesile olan menfaatler dolaşıyor. Bizim düşmandan aldığımız ganimeti onlar milletten almışlar. İslâm halkının tehlil ve dua ile doldurduğumuz ağızlarından, şimdi hep menfaat ve birbirlerine şekavet yâdı dökülüyor. Yollarını ne kadar şaşırmışlar!

Bu etrafımda gördüğüm kâbuslar nedir? Üç tepede üç Haçlı zaferi görüyorum. Bu şehrin fethine anahtar olsun diye inşa ettirdiğim büyük Peygamberin ismini taşla yazan Rumeli Hisarının üstünde protestanlar nâkus inletiyorlar. Ben keşke orada şehid olaydım. Belki türbem ahfâdımı bu zilletten korurdu.

Ya Ayasofya'nın minarelerindeki ezan sesini kim susturdu? O minarelerde okunan ezân, Allahın adı yanında Peygamber'in adını göklere dağıtırken ecdadıma bağlı ruhlarda beni de düşündürüyordu da ondan mı? Bin haçlı ordusu bunları yapamazdı! Siz nasıl yaptınız? Bunu asıl yapanlar, şimdi hürriyet kahramanları diye başka bir tepede âbide altında defnolunmuşlar, taziz olunuyorlar.

Heyhat bana, heyhat asil evlâdıma! Bu şehri görmek istemem artık. Ufuklara çevriliyorum Bakışlarım daha uzaklara dalarak, düşman emelleriyle minarelerinde ezân sesleri susturulan Ayasofya'nın kubbesinden Irak ve Acem'in hudutlarına kadar bütün Anadolu'yu kucakladı. Nice yüz bin şehit kaniyle üzerinde birlik kurduğumuz bu vatan ne kadar perişan olmuş! Kurduğumuz birlikse ayaklar altında. Bir olan Allahın adına bağlılık öyle gönüllerden düşmüş ki, hangi emelde birlik gözükmüşse ondan kaçmışlar. Nerede birlik kalmış? Ecdadımın ve benim bir asır döktüğümüz kanların mâyesi birlik yuğuracakken, şehir şehire, köy köye düşman kesilmiş. Allah'a sığınır gibi hasis menfaatlarına sığınan genç ruhlar ise, iki zevk ve devlet şehrinin kapılarından taşraya çıkıp halka hizmet emelini kendinde bulamamış; çıksa da yine menfaate secde edip halka belâ kesilmiş. Maarifde mi birlik kalmış? Bizim İstanbuldan başka, her birini aynı kültür ve irfan seviyesiyle ihya ettiğimiz Bursa, Konya, Kırşehir, Urfa, Kayseri, Sivas, Amasya medreselerimizin halka dağıttığı nur ve imân yerine, bugün buralarda taassup ve cehâlet hüküm sürüyor.

www.ulkunet.com

Asırlık servileri ecdâdımın ve evlâdımın ruhâniyetini terennüm eden şu kabristana bakın; meyhane kokuyor. Gazâ meydanlarından eserek mescitlerinizi dolduran hava sizi zehirler olmuş Mâbet sizce yüz karası, ezân sesi düşman sesi demekmiş. Fedakârlık hamakat, duygu, iffetsizlik sayılmış, mertlik size haram olmuş. Merhamet yerini nefsâniyete bırakmış. Âl-ı Osmân ev lâdını yahud eliyle tahtından indirmişsiniz. Bize boyun eğmiş olan pespâye barbarların çocukları, zamanımızın sömürge diyarlarının prenslerine bunu revâ görmediler. Kimden intikam aldınız? Ecdâdınızdan mı? Şüphe götürmez, gerçek atalarınızdan mı? Mezar taşım sizden daha vefakâr; hiç olmazsa adıma lânet karıştırmadı. Her hakkı her idraki çiğniyen varlığınızın bir tek gayesi varmış: saltanatı ortadan kaldırmak. Saltanat... Saltanat nedir, size anlatayım. Çünkü iz'anınızı çalmışlar. Biz bir ihlâhi saltanat kurmak için yaşadık; bu uğurda cihâd ettik. Bu uğurda şiddet kullandık, kendi ailemiz hakkında bile. Biz, saltanat-ı ilâhiyye ile i'lây-ı kelimetullâh uğrunda şiddet kullandık. Sizin bin, yüz bin saltanatınız var: her biri bir dünya, bir menfaat, bir fitne saltanatı. Her biri bin menfaat, bin riya saltanatı: hukukî, saltanatlar, iktisadî saltanatlar, zümrevî saltanatlar ve bu saltanatların milleti parça parça bölen yüz binlerle esirleri. Biz ilâhî iradenin yalnız bir saltanatını kurmuştuk ve bir olan Allah'a teslim olmuştuk. Siz, her saltanatı tesis için binlerce zulme uşak, binlerce zâlime esir oldunuz. Siz nefsinizin, siz arzın, siz halkın ve siz her şeyin kölesisiniz! Biz, devletteki birliği yıkıcı eşkiyâ başlarını kesirdik. Siz, eşkiyânın eliyle milletin en ulvî başlarını düşürdünüz. Bir ulvî başı koparıp, bin bir belâ olan, bin bir ejderha başı yarattınız. Şimdi kim kime esir oldu? Ruhlarınızda saltanat kuran kâbusun pençesinde iken, kendi hürriyetinize beyhude inanmak için çırpınıyorsunuz. Lâkin idrâkinden artık uzaklaştığınız bir şeyi, ve bu bir şeyle birlikte her şeyi kaybettiğinizi de hissediyorsunuz. Mâbetler anbar yapılıp âyetlerin üzerinde bitler dolaşırken, nice sultanlarınız beton saraylarda, devirmekliğime Feleğin vefa etmediği Batı Roma çocuklarının terennümlerini mırıldanıyor! Koca Sinan'ın Allah'a el ve kanat açan âbidesi olan mâbedin kapısında, üç kıtada kalkan kullanmış ataların bedbaht evlâdı, mihraba doğru tükürüp geçen İslâm çocuğunun lâkayt nazarları önünde, gökgözlü haçlı çocuklarının ayaklarına kadar eğilmiş, terlik çeviriyor!

FETİH SABAHI

Bir sabah emreder ikinci Sultan Mehmed
Çifte davullar vurulur...
Ve sonra emreder ikinci Sultan Mehmed
Otağ'ı hümayun kurulur.

★

Gelir vezir-i âzamlar önüne sessiz,
El pençe divan durur:
Bir değil bin Bizans varıp alalım
Yeterki hünkarım sen emir buyur!..

★

Bir kızıl elmadır Bizans uzakta.
Bizansın etrafı çepeçevre sur..
Surların berisinde her seher vakti
Çifte ezanlar okunur...

★

Ve sonra tekbirle yürür yeniçeriler
Söken şafakta huzur
Allahın rahmeti yağmış göklerden
Bizans ufuklarında nur...

★

Sancağı şerif çekilir yeni ufuklar üstüne
Sancaktar başında gurur
Ve hünkârın şahin misali gözlerinde
Yeni fetihler durulur...

Yavuz Bülent BÂKİLER

Heyhat! heyhat! kapansın bu perdeler. Örtülsün bu manzara.

Yerde duran haysiyeti kaldırmak istiyorsanız, size bir cihât yaraşır. Öyle bir cihât açmalısınız ki, onda disiplin şuursuzluğa, huzur ihtirasa feda edilmesin. Ahlâk kaidesizlikle, Allah ümitsizlikle çiğnenmesin. Vicdanlar kin ve gayza hasret çekmesin.

Bu cihâdın ilk şartı: Birleşin ve bir kılıcın üzerine yemin ediniz. Bu kılıç imanla irfandan yapılmış olsun! Bu kılıç elinizde olduğu halde, Hakka saldıranlara yürüyün! Mesuliyetsiz vicdanlara, hayâsız alkışlara doğru yürüyün! Hesapçı korkulara, yalancı maskelere doğru yürüyün! Yürüyün, bunlar yıkılsın artık! Yürüyün, putlar kırılsın artık!

Ancak o zaman benim ve şerefli evlâdımın çocukları denmeye hak kazanacaksınız! Kılıcım size emanet olsun!

www.ulkunet.com

Ortadoğu ve Meseleleri

Dr. Nevzad YALÇINTAŞ

İkinci Dünya Harbinden sonra beynelmilel siyaset sahasının en önemli ve en tehlikeli mevzularından biri de «Ortadoğu meselesi» olmuştur. Aynı zamanda bu mesele Almanyanın birleştirilmesi, silâhsızlanma, Kore ve Çin çekişmeleri yanında soğuk harbin en müstesna mevzularından biridir. Zaman zaman bu bölgede ortaya çıkan ciddi karışıklıklar dünya sulhünü korkulu bir şekilde tehdit etmekte ve bir 3. dünya harbi kâbusu zihinlerde endişeyle belirmektedir.

Ortadoğuda tehlikeli bir muvazenesizlik içinde bulunan devletlerle çok sıkı dini ve tarihi müşterek bağlarımızın bulunması, memleketimizin bu bölgenin en stratejik bir mevkiinde yer almış olması ve nihayet halen millî kaderimizin dünyanın umumi siyasî gidişiyle çok yakından alakalı olması hakikatleri bizi bu bölgenin meselelerini yakından tanımamız neticesine götürmektedir.

Ortadoğudaki arap devlet ve devletçiklerinin muvazenesizlik sebeblerini dörtbaşı mamur bir şekilde incelemek ancak geniş bir eser dahilinde mümkün olabilir. Biz bu makalemizin hacmi içerisinde bu muvazenesizliğin en önemli sebebleri üzerinde muhtasar bir şekilde duracağız. Bu sebebler birbiri içine iyice girmiş ve karışmış bulunduğundan aralarında kati bir tasnife girmiyeceğiz.

Birinci Dünya harbinin başlangıcına kadar Ortadoğudaki araplarla meskûn bütün yerler Osmanlı İmperatorluğunun fiilen veya hukuken birer parçasını teşkil ediyordu. İmperatorluğu parçalamak için azınlık siyasetini çok mühim bir silâh haline getiren düşman devletler arap milliyetçiliğini türk aleyhdarlığı haline sokmak ve geliştirmekte gecikmediler. Lübnandaki hristiyanlar vasıtasıyla arap alemine zerk edilen bu milliyetçilik bilhassa münevverler arasında büyük bir tesir icra ediyordu. İmperatorluk idarecilerinin işledikleri büyük siyasî gaflar, ve bir takım arap şeyhlerinin menfaatları araplar arasında türk düşmanlığını artırıyordu. Nihayet harpte uğradığımız mağlubiyetler bu toprakların İmperatorluğun elinden çıkmasına sebeb oldular. Osmanlı İmperatorluğuna karşı açılan savaşın sonunda istiklâllerini alacaklarını ümid eden araplar çok çabuk hayal sukutuna uğramışlardı. Çünkü bunlardan yalnız Hicazda yaşayanlar kendilerini yabancı işgalden kurtarabilmiş ve 1932 de müstakil Suudi krallığını kurabilmişlerdi. Diğerleri galiplerin harita üzerine koydukları cedvellerle bir çok küçük parçalara ayrılmış ve Milletler Cemiyetinin verdiği selâhiyetle İngiliz ve Fransız mandası haline gelmişlerdi. Bu hal ikinci cihan harbinin sonuna kadar devam etti. İşgal kuvvetleri zorla ve kendilerine bağlı bir idareci zümresiyle bu memleketleri idare ettiler. Bir arada bazı mevzii kurtuluş hareketleri de (Irakta olduğu gibi) katî neticeler veremediler.

Fakat 2. Cihan harbi batı milletlerini çok yormuş ve müstemlekeleriyle uğraşmk imkânını zayıflatmıştı. Bu durumdan istifade ederek Lübnan (1946), Suriye (1946) da büyük zorluklara maruz kalmadan Fransız kuvvetlerinden memleketlerini tahliye ettiler. Diğer arap memleketleride tam manasıyla müstakil olmak ve yabancı tesirinden kurtulmak için çareler aramaya başladılar. Fakat Filistin harbi bu hareketi başlangıçta geçiktirdiyse de arap milliyetçiliğinin realiteyi görmesi ve derlenip toplanması bakımından faydalı oldu.

İngilizlerin daha 1917 deki «Balfaur» beyannamesiyle yahudilerin bir devlet sahibi olmaları emelleri resmi bir mahiyet kazanmış ve bir büyük devletin politikası dahiline girmişti. Harbin hemen akabinde (1847) gizli yahudi tethiş teşkilâtı «İrgun»unun mücadelesini müteakip İngilizler Filistini tahliye ettiler. Bunun üzerine Siyonistler Filistin araplarını katliama tabi tuttular. İlk katliam 8. Nisan 1948 de Der Yan'ı köyünde çok kanlı bir şekilde cereyan etmişti. Böylece kanlı Filistin harbi başladı. Binlerce müslüman kanı Filistin çöllerini suladı. 1949 da harp bir mütareke ile sona ermişti. Fakat 800.000 Filistinli arap anavatanlarından, çıkarılmış komşu arap devletlerinin topraklarına sürülmüştü. Sanki siyonist liderler Hitlerin yahudi ırkına yaptığı mezalimi müslüman arap köylüsünü öz topraklarından sürerek taklit etmişlerdi. Bu muhacirler Birleşmiş milletlerin himayesi altında kamplarda toplanmış ve bütün dünyanın himmetleri ile beslenmektedirler. Filistin meselesi böylece araplar için bir numaralı bir dava haline gelmiş bulunmaktadır. İsrail devleti dünyanın her yönünden gelen muhacirlerle hergün biraz daha kalabalıklaşmakta ve komşu arap devletlerini tehdid eder bir hal almış bulunmaktadır. Yalnız doğu Avrupadan 1958 yılı boyunca gelen yahudi muhacirlerin sayısı 100 bine ulaşmış bulunmaktadır. Bir yandan haksız olarak ellerinden alınan toprakları istirdat diğer taraftanda yeni işgalle re mani olmak istiyen arap devletleri İsraili düşman ilân etmişlerdir. Böylece İsrail konusu hâlâ çaresi bulunmamış bir anlaşmazlık olarak ortada durmaktadır. Batılılar 2. Cihan harbinin sonunda birkaç Arap memleketini tahliye etmelerine mukabil buralardaki nüfuz ve hakimiyetlerini devam ettirmek istiyorlardı. Halbuki bunu temin edecek kuvvetten artık mahrum bulunuyorlardı. Çünkü dünyanın kaderi artık 2 büyük dev (Amerika Birleşik Devletleri, Rusya) tarafından tayin edilmek durumundaydı. Bunu 1956 sonbaharında cereyan eden İngiliz - İsrail - Fransız'ların Mısıra karşı giriştikleri müşterek tecavüz hareketlerini takip eden hadiseler bütün açıklığı ile ortaya koymuş bulunuyordu.

İngiliz ve Fransız nüfuzundan kurtulmak istiyen arap milliyetçileri önce bu kuvvetlerle işbirliği halinde bulunan dahili idarecileri başlarından uzaklaştırdılar ve tam istiklâllerini sağlamak için de birleşme yollarını aramaya başladılar. Fakat yabancı kuvvetleri topraklarından uzaklaştırmak bunların tesir sahalarından kurtulmak manasına gelmiyordu. Çünkü arap

www.ulkunet.com

larla meskün bulunan sahaların iki blok muvacehesinde iktisadi ve stratejik ehemmiyeti büyüktür. Bu bölgedeki iktisadî zenginliklerin başında petrol gelmektedir. Yalnız Orta Doğudaki petrol ihtiyatlarının bütün dünyadakilerin 3/4 teşkil ettiğini bile kaydetmek bölgenin iktisadî kıymetini açıklamaya kâfidir. Her sene Ortadoğuda 1 milyar İngiliz liralık petrol istihsal edilmektedir. Petrol kuyuları yabancı şirketler tarafından işletilmektedir. Bugün Amerikalılar bu istihsalin % 66 sını kontrol etmekte geri kalan kısmı ise İngiliz, Fransız, Hollanda, v.s. arasında bölünmektedir. Petrol kârının muayyen bir kısmı yerli hükûmetlere verilmektedir.

İşte bu iktisadî ve stratejik önem Ortadoğuyu Batılılar ve Komünistler arasında bir mücadele sahası haline getirmiştir. Komünistler arap milliyetçiliğinin getirdiği garp aleyhdarlığından istifade ederek bölgeye sızmaya çalışmakta, batılılar ise arapların meşru isteklerine fazla bir önem atfetmeden onları kendileriyle işbirliğine zorlamak istmektedirler. Batılıların bu gayeyi tahakkuk ettirmek için sarfettikleri gayretlerin hatalarından en mühimi muhakkak ki bölgede halk kütleleri tarafından tutulmayan liderlerle işbirliği yapmak istemelerinde aramak lâzımdır. Bunun en acı misalini 14/Temmuz/1958 de cereyan eden feci hadiseler esnasında bizde bizzat görmüş bulunuyoruz. Bölgeye karşı olacak komünist sızmalarını önlemek için kurulmuş olan Bağdad Paktı bu acı gerçek yüzünden epey zarara uğradı. Esasen bu paktın en büyük zaafı bünyesine İngiltereyi almış olmasından ileri gelmiştir. İngiltere bölge dışında bir devlet olduğu gibi Ortadoğuda geniş halk tabakaları nezdinde iyi şöhreti olmayan bir batılı kuvvettir. Paktın düşmanları İngilterenin paktın azası olmasını pakta karşı en büyük bir silâh olarak kullanmışlar ve Bağdad Paktının Ortadoğuda İngiliz menfaatlerini teminat altına almak üzere bizzat İngiltere tarafından meydana getirildiğini ileri sürmüşlerdir.

Nilden Dicleye kdar uzanan arap devletlerinin istikrarsız durumlarında Filistin meselesi ve iki blokun karşılaşma yeri olması sebebleri yanında bizzatihi bu devletlerin iç zaafları yer almaktadır. Dünyanın bu bölgesinde yaşayan insanların hayat seviyesi çok düşüktür. En büyük servet kaynağı olan petrol gelirlerinin en avantajlı mukavelenamelere göre (Suudi Arabistandaki «Aramco» şirketinin mukavelenamesi) % 50 si yabancı şirketlere gitmekte ve geri kalan kısım da halkın iktisadî seviyesini yükseltecek yatırımlarda kullanılmamaktadır. Bunun en tipik örneği Suudi Arabistandadır. Bu memlekete her sene 200 ile 300 milyon dolarlık petrol geliri akmaktadır. Bunun 50 milyon dolar gibi büyük bir miktarı 300 kişilik saray ailesi tarafından sarfedilmekte ve 21 sarayın bakımına tahsis edilmektedir. Ziraate ayrılan miktarsa 1952 ile 1954 arasında yalnız 13 milyon dolardır. Saray mensuplarının Cadillac otomobillerle ceylan avına gittikleri haberleri modern binbir gece masallarını hatırlatmaktadır. Küveyt şeyhi ise senede 200 milyar frank gelir sağlamakta (200 milyon sterlin) bunun 1/3 ü yalnız 70 kişilik olan şeyhlik ailesine ayrılmakta 1/3 ü umumi menfaate hadim işlerde kullanılmakta son 1/3 ü ise Londra'da plasmanlara yatırılmaktadır. Ortadoğudaki arap memleketlerinde ziraate elverişli mahdut arazi de umumiyetle büyük mülk sahiplerinin elindedir. Bu mahzuru önlemek için Nasır rejimi altındaki Mısır ve Suriyede toprak reformları yapılmaktadır.

Ufaklı büyüklü mozayik halinde birçok devletlerden müteşekkil bu bölgenin istikrara kavuşmalarında en mühim amil dahilde halk iradesini aksettiren normal idarelerin kurulması ve bütün bir arap milletini harekete getiren birleşme idealinin tahakkuku olacaktır. Normal halk idareleri diktatörlükler değildir. Bunların hiçbir teminatı bulunmamaktadır. Birleşmeden doğacak kuvvet ise batılıları, uzun vadeli bir düşünceye, endişeye sevk etmemelidir. Çünkü komünist sızmalarına karşı en sağlam teminat kuvvetli milliyetçi idarelerdir. Şubat 1957 de Mısırla birleştikten sonra Suriyedeki komünist partisinin kapatılabilmiş olması bunun canlı bir delilidir. Ancak kuvvetli arap devletleri bu bölgede istikrarı temin edebilecek ve bölgeyi iki blokun rekabet alanı olmaktan geniş miktarda kurtarabilecektir.

Şimalden büyük bir tehlike ile çevrili olan Türkiyemiz bakımından güneyindeki bölgede istikrar ve güvenliğin tesisi etmesinin arzettiği önem de gayet aşikar olarak ortadadır.

«★»

Amerikada Rahipler Bizde Din Adamları

Dr. Hikmet TANYU

Amerika'da rahipler çok büyük bir sevgi ve saygıya lâyık, söz hakkına sahip kimseler sayılır. Devletin ileri gelen şahısları, mebus ve vekiller kiliseye devam ettikleri gibi, dinî liderlere hususî bir saygı gösterir, piskoposların, patriklerin ellerini öper, papazların karşısında tâzimle, eğilir. diz çökerler. Amerika'da dinî âyinler bir tarafa, ilmî, askerî, millî merasimlerde, mezuniyet, diploma törenlerinde daima papaz mevki alır, çok zaman dua ile ve bu dua mikrofonla yayılmak suretiyle merasim açılır. Rahipler, dinî kıyafetleriyle sokakta dolaşırlar. Buna müdahale etmek şöyle dursun müdahale etmeği, âyin dışında bir ruhanin kıyafetini değiştireceğini düşünmez. Böyle bir şeyi yazmak, söylemek, kuvvetli, her tarafa kol atmış: kilise teşkilâtının tepkisi veya baskısı altında kalmak demektir. Amerika'da rahipler, papazlar, kilise veya diğer dinî mâbetlerde, konuşma, vaaz ve hareketlerinde tamamen serbesttirler, istedikleri gibi davranmakta hürdürler; daha doğrusu kendi bünyesindeki kilise ve dinî teşkilâtın disiplinine tâbidir. Bununla beraber, muhtar, bağımsız birçok kilise teşekkülleri ve mezhepler vardır. Onlar bütün serbesttir, her kayıttan âzadedir. Papazların siyasî konular, içtimâî meseleler üze-

www.ulkunet.com

rinde konuşmaları yadırganmaz. Zaten kiliselerde, veya konferans salonlarında papazlar, din adamları, gündelik siyasî konular üzerinde dinî bakımdan mütalâa veya tefsirlerde, tenkitlerde bulunurlar. Okullardaki öğretim, eğitim tarzlarını tenkit edebilirler, isterlerse açık saçık giyinmelere, müstehcen yazılara, resimlere, filimlere hareketlere karşı cephe almak, kampanya açmak üzere faaliyete girişebilirler. Böyle hareket ettikleri için onları kimse küçümsemez; üstelik oradaki basından saygılı ifadelerle yardım, teşvik görürler. Zaten kilise teşkilâtının dergi, gazete ve radyo yayını vardır.

Lâik Amerika B. Devletlerinde dinin siyasete karışması, siyasetin dine müdahalesi diye birşey yoktur. Yukardaki ve müteakip bilgiyi oralarda bulunmuş, yıllarca türlü şehirlerde yaşamış muhtelif kimselerle olan konuşmalardan derlediğimiz gibi, incelediğimiz muhtelif kitaplarda bu hususdaki gözlem ve bilgileri teyit etmiş bulunmaktadır. Bilgi edindiğimiz, çoğu dinle fazla ilgisi olmayan kimseler, «Amerika B. Devletleri lâiktir amma, en koyu şekilde de hıristiyandır. Dinî günler, milletçe kutlanır, noel günlerinin şaşaası, halkın toplu ca buna katılması, o gün Hz. İsanın resimlerinin asılması, Hıristiyanlığa ait fotoğraf ve çeşitli yazıların, dergi ve gazeteleri doldurması en ihmalkâr bir göze bile çarpacak kadar kesiftir. Okullar, her taraf dinî günlerde tatil edilir. Siyasî faaliyet durur, dergiler renkli kapak resimleri ile bu dinî günlerin takdisine ilk sayfadan başlarlar. Öğretmenler -lâik Amerikada İsa'nın hayatı ve hıristiyanlığı anlatmakta seferber olurlar. Zaten Amerika Birleşik devletlerinde, edebiyatla, tarihle ilgili kitaplar hıristiyanlıkla ve onun övgüsüyle doldoludur. Vicdan hürriyetinin beşiği sayılan Amerika'da bu gibi dinî günlerde başka dinlerden olan kimselerin bile hususî hayatına, meselâ dairesinde piyano çalmasına bile imkân buldukları takdirde müdahale eder ve herkesten kendilerine, dinlerine karşı cebrî bir saygı beklerler, isterler. Halkın hemen her mühim işi papasla görülür, nikâhları, tedavileri, ölümlerinde papaslar baş roldedirler; eğlence yerlerinden, mağaza camekânlarından, büyük binalardan -bunların bazılrında kilise vardır- başınızı çevirip biraz dinî işler incelerseniz şaşılacak kadar zengin ve her hususta hür kilise mensubuna rastlayacağınız şüphesizdir."

Hele Amerikan matbuatında suç işleyen bir papazın haber dışında tezyif olunması, sistemli ve sürekli olarak yalan yanlış haberlerle din adamlarının çürütülmesi, kötülenmesine rastlanmaz, böylesi göze bile çarpmaz. Bu gibi vakalar yalnız bir haber olarak -kısaca- verilir ve geçilir. Aksi halde onu şamatalı bir şekilde ortaya koymak din düşmanlığı, vicdan hürriyetini küçümseme şeklinde görülür, hoş karşılanmaz. Amerika Birleşik Devletlerinde din düşmanı yalnız komünistlerdir. Her aile çocukları 4-5 yaşında iken dinî terbiyeye başlar ve başlatır. Dinî terbiye görmemiş, din üzerinde bilgisiz bir kimse meselâ Türkiyeden Amerikaya giden din bilgisi olmıyan birisi hayretle karşılanır. Onun dinini bilmede bütün ile bulaşdırılmakta, hıristiyanlık namı hesabına hidayete(!) erdirilip erdirilemeyeceği üzerinde konuşmalar olmakta, planlar hazırlanmakta, zaten bu cihet kesin olarak anlaşıldığından Amerika'ya giden talebe v.s. üzerinde telkine teşebbüs olunmakta, daima kiliseler, papazlar, papaz evleri -Türkiye'den götürülen, davet olunan Türk çocukları- hem de öğretmen olacaklar -bazan papas evlerinde ağırlanmakta- sözde, yapmacık bir tolerans havası içinde hıristiyanlığa ısındırılmak istenilmektedir.. Kilisenin türlü adlar, örtüler altındaki yardım teşkilâtları ve yurtları ile temasa getirilmeğe çalışılmaktadır. Bu hususta Türkiye'ye misyoner elemanlar seri halde gelmekte, dinî teşekküllerin ufak fakat propagandaya elverişli yardım, hediye v.s. ile kalblere girmeğe çalışılmaktadır. Bu maksatla Türkiye'de kitaplar -hatta çocuklar için renkli ve çekici masallar- yayınlanmakta, noel toplantıları, noel babanın hediye dağıttığı bolalar yapılmakta, Türk çocuklarına noel hediyeleri verilmektedir. Rahiplerin, hususî şahıs ve teşekküle bağlı olarak, resmî bir sıfatı olmadığı halde, İngilizce öğretmek maskesiyle, yabancı kültür propagandası yanında kamplar kurmak, spor hareket ve teşekküllerinden faydalanmak v.s. gibi gayretler büyümektedir. Amerikan rahipleri için böyle vazifeler birer idealdir. Buna mahsus yetişme ve çalışma tarzları ve takdikleri vardır. Zaten Amerika'da Dinî kolejler, İlâhiyat Fakülteleri onbinlerce din adamı yetiştirmekte ve bunların birçoğu doktor ünvanını da almaktadırlar.

Amerikan ordusunda her askerî birliğin mutlaka bir papazı vardır. Bunlar yalnız Amerika'ya mahsus değildir. Lâik Avrupa memleketlerinde -meselâ Almanya'da da her askerî birliğin mutlaka mütaassıp bir papazı vardır. (Militärpfarrer) rahiplerin durumu Amerika B. D. farklı değildir. Adana hava meydanına inen Amerikan askerlerinin ilk yaptıkları işpapaz nezaretinde, diz çöküp dua etmek olmuştur. Türkiye'de İslâm dini düşmanlığından önce askerî birliklerde Tabur, alay imamları vardı. Bütün Lâik Avrupa ve Amerika memleketlerinde aynı teşkilât vardır. Türkiye de ise henüz askerî birlikler İslâm dini hocalarından mahrumdur. Amerika'da mezhep farkı muazzamdır, buna rağmen Katolik ve Protestan papasları bilhassa ekseriyette ve faaliyettedir. % 95 kişinin müslüman olduğu Türkiye'de ise bunun hal şekli çok daha kolay olabilirdi.

Amerikan papazlarının radyo konuşmaları, vaazları sayıca yüzbinlerin üzerinde olarak devam etmektedir. Dinî âyinler radyo, televizyon ile yayınlanır. Bunlar Amerikan ailesinin çoğunluğu tarafından saygı ve ilgi ile takip edilir. Zaten Hıristiyanlık icabı her aile, her artist vesaire çocuğunu kiliseye götürüp -mikrop meselesini düşünmeksizin- vaftiz ettirir. Artistler bile papaya koşup, onun tarafından kabul edilmek, önünde diz çöküp elini öpmek için Vatikan kapılarını aşındırmayı, dinî bir örtünüş içinde onun huşû ile elini öpmeği şeref sayarlar. İstanbul'a gelen yabancı devlet, hükûmet başkanlarının V. B. (Ortodoks) patriğini ziyaret ederek takdis olunduğu, onun saygiyle ellerini öptükleri Türkiye'de oldukça bilinmektedir. Aynı hal Amerikalılar için de vâkidir.

(Devamı gelecek sayıda)

www.ulkunet.com

AT YARIŞLARI

Bu kumar üzerimize dörtnalla geliyor.. Felâket ve sefalet getiriyor

«Hapsanedeki bit yarışları Hipodrom-daki At yarışlarından daha şereflidir.»
Necip FAZIL

Tarihler Roma İmparatorluğu batacağı sırada, Roma'nın eğlencelerin, at yarışlarının, bayramların mahşeri olduğunu yazarlarlar.

Timur'a ait şöyle bir hikâye de biliyoruz:

Timurlenk Sivas'ı zaptettiği sırada adamlarına sormuş:

— Fethettiğimiz ülkenin sâkinleri ne yapıyor?

— Ağlıyor efendimiz demişler.

Timur: ağlıyanlardan korkulur. Haracı, vergileri biraz daha ağırlaştırın emrini verir. Vergiler ağırlaştırılır, Timur yine sorar:

— Halk ne yapıyor?

Adamları:

— Ulu hakanımız halk düşünüyor, derler.

— Timur: düşünenlerden korkufur. Halkı biraz daha tazyik edin..

Buyruğunu verir. Kuyruklar, topal hakanın buyruğunu yerine getirirler. Halka olmadık işkenceyi yaparlar. Timur yine sorar:

— Şimdi ne yapıyorlar?

— Tuhaltur efendimiz, derler halk şimdi bayram yapıyor.

Timur derin bir nefes alır. Artık bu şehirden korkulmaz. Onlar ipin ucunu kaçırdılar, der. Onlar gibi bizimkiler de ipin ucunu kaçırınca vur patlasın, çal oynasın! Nerde çalgı, orda kalgı. Bayram, şenlik yapıyorlar. Sinemalar tıklım tıklım dolu. Çoğumuz nafakasının, yiyeceğinin mühim bir kısmını sinema, tiyatro, millî piyango, at koşularına ayrıyor. Kazandığı beş on kuruşun hepsini bu sefahat ve eylence yerlerinde harcıyanlar da çok. Biz bu yazımızda bunların birinden bilhassa büyük şehirlere âvaz olan at koşularından bahsedeceğiz. At yarışları başta Ankara olmak üzere İstanbul ve İzmir gibi şehirlerde haftanın, hattâ mevsimin en mühim hâdiselerinden biridir. Artık bir hafta evvel bu mesele ile ilgili neşriyat sıkı sıkıya takip edilir. Yarışların yevmi gazetelerin sürümünü geçen hususi gazeteleri de var. Tahminler yürütülür. Adların listeleri, kerrat cetvelleri gibi ezberlenir. Münakaşalar olur. Bahislere girişilir.

Mühim bir memleket meselesi imiş gibi, en büyüğümüzden, en küçüğümüze kadar herkes bu mesele ile alâkadardır.

Radyo o gün hususi neşriyat yapar. Atların şöhretleri, adı, sanı halk tarafından günün siyaset adamlarından daha çok tanınmıştır. Hem de şeceresiyle birlikte. Yarış günü hususi otobüsler hazırlanır. Varını yoğunu herkes, bilhassa züğürtler karılariyle kavga ederek çocuklarının nafakasını keserek cebine doldurur doğru at koşularına..

Bundan birkaç sene evvel bir arkadaşın ısrarı üzerine ben de gitmiştim. Şu kumarhaneyi bir göreyim demiştim.

Aman allahım. O ne kalabalık, o ne curcuna! Herkesin elinde atların listeleri, gazeteler. Herkesin dilinde ganyan, plâse.. Arkadaşa sordum. Ganyan ne, plâse ne? Gülerek cevap verdi. Şimdi dedi, her atın numarası var. Bunların içinde hangisi birinci gelirse onlara para verirler. Her atın bileti var. Biletler iki türlü: ganyan, plâse.. Birde çifte bahis..

Arkadaşımın bu izahatından birşey anlamadım. Anlamadığım için de anlatamadım.

— Atlar nerede, dedim.

— Atlar yok!..

— Eh, bu kalabalık ne?

— Canım işte kumar oynuyorlar dedik ya!..

Çifte bahis.. Hurr. Birdenbire bir gürültü koptu. Motosiklet gürültüsü. Cumhur Reisi gelmiş. Şapkasını çıkardı, alkışladılar.. Kalabalık gittikçe artıyordu..

Anlaşılan koşu başlıyacak. Kadro tamamlandı. Herkes ne kadar parası varsa gişelere itişe kakışa yatırdılar. ve ellerinde birer kâğıtla geri döndüler. Bakıyorum oynıyanların ekserisinin üstü başı perişan. Amele, çerçi, odacı, küçük memur, bir sürü cebi delik..

Yahu, dedim. Mademki at koşularına geldik. Şu atları bir görelim. Beton merdivenlerden yukarı, seir yerine çıkıyorum. Ha... burada.. Ekselânsları varmış kumarbazların.. Hepsi de koşu meydanına bakıyorlar. Koşular işte başlıyor. Atların hepsinin üzerinde numara var. Herkesin elinde bir kâğıt avazı çıktığı kadar bağırıyor. Acayip pacayip sesler. Bunlar atın isimleri imiş. Atlar koşuyor, seyirciler coşuyor..

Sağ tarafımdan bir kadın hem ayaklarını yere vuruyor hem ellerini çırpıyor ve olanca sesiyle bağırıyor: Fış... Fış...

Kadına bakıyorum. Kadın mütemadiyen feryad ediyor. Fış.. Fış.. Ona: Cemal.. diyor. Şimdi kalbim duracak!.. Hele elini bir sok.. Adamın elini zorla koynuna sokturuyor:

— Cemal çifte değil mi? Bizimki çifte...

Adam:

— Evet, çifte idi. Çifte bahis..

Ben şaşıyorum.. Doğrusu çifte kepazelik.. Yahu diyorum. Burası kumarhane mi, tımarhane mi? Şaşmış kalmıştım. Arkadaşıma:

— Fışfış diye neye bağırıyordu?

— Onun tuttuğu atın adı Fışfış da ondan..

Nihayet kazanan numaralar ilân ediliyor. Millet tekrar hurra.. gişelere.. Sıkışana, sıkıştırana, feryat edene, sövüp sayana kim bakar..

www.ulkunet.com

Merdivenden inerken aşağıya baktım. Merdivenin dibine bir sürü ipsiz toplanmış yukarıya bakıyorlar. Benimle beraber inenlerden biri merdiven altı seyircilerinden birisine soruyor:

— Ulan hergele burada ne işin var?

Tulumbacı cevap verdi :

— Ne yapayım abi.. Siz koşu seyrediyorsunuz, biz dişi.. Biz de çifte bahise tutuştuk.. Hangisi kazandı? Dandi.. Fış fış.. abi..

Arkadaşım bana âlimane, bilgiç bilgiç izahat veriyor:

— Bugün en az burada 700.000 lira dönmüştür.

— Yediyüz bin mi?

— Ne sandındı?

Birçokları koşuları tayyare ile takip ediyorlar. Nerede koşu varsa herif tayyareye atlayıp geliyor. Sonra bu oyun piyango gibi. Şimdi burada koşu yapıldı ya.. Meselâ İstanbul'da aynı koşuyu binlerce adam takibetti ve oyun oynadı. Telefonla takip ediyorlar.. Askerî harekât takip eder gibi.. Ha diyorum.. Öyleyse askerî harekâttan ne farkı var? Koşuyu dürbünle takibeden kodamanları görmedin mi?

— Şu farkı var ki orada can verilir, burada para...

Koşular; koşmalar, bağırmalar hâlâ devam ediyordu.

... Bilet gişelerinin önü, hâlâ hıncahınç dolu idi. Anlaşıldı. Plâselerin, ganyanların, çifte bahislerin tasfiyesi yatsıya kadar bitmiyecekti. Koşu yerinden ayrılırken şunları düşünüyordum: Asıl büyük fâcia bundan sonra başlıyacak. At koşuları şimdi evlere sirayet edecek. Şu sersem adam bugün kimbilir kaç günlük yevmiyesini çifte bahise yatırdı. Şu küçük memur da kimbilir, ay başında ben sana veririm, diye şundan bundan kaç maaşlık para topladı. Ganyana, plâseye, çifte bahise yatırdı. Şimdi evlerine eli boş, cebi boş dönüyorlar. Akşam eve girince kopacak kıyameti bir düşünün! Kumarbaz eve ekmeksiz, parasız pulsuz dönmüştür. Hâlâ elinde at koşusu listesi var. Ve cebinde para yerine bir tomar kâğıt bilet.. Aç çocuklarını, betbaht karısını düşünmüyor. Hâlâ gözleri at listelerinde.. Gelecek haftaki at yarışlarını düşünüyor..

At yarışları kumarın en menfurudur. Çünkü bu kumar diğerleri gibi masa başında birkaç kişi tarafından oynanmıyor. Bu menfur oyuna bir millet iştirak ediyor.

Bu kumar üzerimize dört nalla geliyor. Yuvalarımızı yıkmağa, varımızı, yoğumuzu çiğnemeye, helâk etmeye geliyor.

Bize böyle konuştuğumuz için: «Biz gitmiyoruz ya, onlar da gitmeyiversinler.. Zorla götüren yok ya.. Bu ne hiddet, bu ne şiddet efendim» diyecekler olabilir.

Sen orada insanları en çok çeken, canevinden vuran cazip, çekici bir miknatıs sahası vücuda getir. Sonra da «gitmeyiversinler» de.. Biz diyoruz ki: Yapmayıversinler, yüksek himayelerine almayıversinler!.. Dürbünle eşen dört ayaklılara bakacaklarına, onları himaye edeceklerine, iki ayağı üzerinde bile duracak, bir adım atacak hali kalmıyan millete baksınlar.. Onu himaye etsinler..

İSTANBUL'UN FETHİ

Yıl 1453 Ferman buyurdu Sultan.
Yine şarktan doğru güneş
Boğazda gururla yükseldi Hisar.
Cenk havası vurdu davul
Zafer müjdesiyle esmede rüzgâr.
Savul! Bre kâfir kükredi binlerce er
Aynı iman içre coştu mehter.
Dualar okundu bir bir
Âfâkı tuttu sedayı tekbir.
Yürekler taş kesildi, taşlar erirken
Bizansa kefen biçilecek
Bir devr açılacak yeniden.

Ecel dolaşıyordu surlarda ecel
Gönüller fethedildi
Şehirden evvel.
Günedi Büyük Hakan :
- İlk top sesi bu oldu surları yıkan!
«Ya ben onu, ya o beni alacak!»

Kuşlar uçamazken semada
Gemiler yürüyüverdi karadan.
Yer yerinden oynadı, yıkıldı gökler
Meğer
Böyle emreylemiş Yaradan :
Mutlak
İstanbul Türk olacak!

Tarihe hükmetti
Yirmi ikisinde bir genç
Mûcizeler yaratti Türkün şavleti
Her taraf kan
Yiğitler kurban oldu.
Nûr indi semadan kucak kucak
Topkapıda
Ulubatlı Hasan'la dikildi sancak.

29 Mayıs 1453
En büyük bayram, en büyük düğün.
Yıldırım'ın rüyâlarına giren dilber,
Fatih'le vuslata erdi bugün.
Ayasofyada; Ayasofya Türke,
Türk Allaha secde etti.
Yıkıl ey Bizans yıkıl!
«Takdir yerini bulacak!»
İstanbula Fatih,
Fatih'e İstanbul yaraşır ancak.

Tarih olsa bir ezeli tekerrür
Yetmiş iki millet kuşatsa ufukları
Mümkün değil
Böyle fethin tekrarı.
Şehirler güzelini Türke yâr etti Hak
Ta haşre kadar
İstanbul Türk kalacak!

Ayhan İNAL

www.ulkunet.com

Bahailik ve Bahailerin iç yüzü !

Yazan : A. Z. N. Avukat

Son zamanlarda «Bahailik ve Bahailer» günün mevzuu olmuştur. Bahailik nedir? Bahaller neye inanırlar, ne yaparlar? Bu hususta hemen hiç bir yerde esaslı bir yazı çıkmamıştır. İlk defa olarak, böyle bir yazı Serdengeçtimizde çıkmaktadır. Bu yazı Bahailiği bahailiğin, iç yüzünü iyice bilen avukat bir arkadaşımız tarafından yazılıp mecmuamıza gönderilmiştir. Arkadaşımızın ismi bizce malûmdur. Fakat tetkikatını derinleştirmek için isminin ifşasını doğru bulmuyor. Biz de aynı kanaattayız. Kendisini tebrik eder, teşekkürlerimizi sunarız.

Serdengeçti

Bahailik kelimesinde Türkiye için garip istihfamlar saklıdır.

Bahailik hakkında umumî kanaatımız onun sapık bir islâm tarikatı olduğu merkezindedir. Bazı Oryantalistler bile önceleri bu kanaatten kurtulamamışlardır. Hattâ Bereketzade İsmail Hakkı «Yâdı mazi» sinde onun bu veçhesi üzerinde durur. Rudolf Jakelde önceleri bu tarzda mütelâa yürütmüştür. Halbuki Bahailik müntesiplerince bir din olarak görülmektedir.

Bahailik güya bir dindir :

Bahailik mutekitlerince bir dindir. Ona «dinî ebha» derler. Dinî Ebha'nın hem tebliğ edicisi hemde tanrısı Bahaullahtır. Bahailiğin mukaddes kitabına «Kitabı Akdes» denir ve bizzat Bahaullah tarafından kaleme alınmıştır. Bahailiğin ayrıca ibadeti, orucu, mabedi ve takvimi vardır.

Bahailiğin menşei :

Bahailik tarihi bakımdan Bahiliğin bir devamından ibarettir. Bab önce, her huruca müheyya insanın garip bir tehalûkle benimsediği mehdi'nin kendisi olduğunu ileri sürdü. O zaman Şeyhi'ler arasında pek revaçta olan bu unvanda da tevakkuf etmedi. Kendisinin noktayı evvel olduğunu iddia etti. (1844). Bab kendisine iman eden ilk 18 kişiye yaşayan harfler (hurufu hay) adını verdi. Kur'anı Kerime bir nazire olarak Kitab-ûn nur'u yazdı. İçkinin mübah sigaranın de haram olduğunu iddia etti. Babilik İran'ın başına belâ kesildi. Zaten bozuk olan içtimaî nizam ve sosyal ıztıraptanda kuvvet alan Babî'lik İran'da çok yayıldı ve genişledi. Şah şiddetli tedbirler aldı. Nihayet Babilik kanla bastırıldı. Bab'da 1850 senesinde Aka Mehmet Ali isimli genç bir dostuyla beraber Tebriz'de Eski kışla meydanında kurşuna dizilmek suretile öldürüldü.

Kendisi samimî fakat cahil bir adamdı. Hattâ ruhen hasta idi.

Bab gûya ölürken «Ben yûzhiruhu-llah için yolu tasviye ediyorum» demişti. İşte Bahaullah bu sözden istifadeye çalıştı. Halbuki Bab kendi arasında bir din vazetmiş bir akide ortaya koymuştu...

Bahaullahın hayatı :

Bahaullah 1817 tarihinde Tahran'da doğmuştur. Asıl adı Mirza Hüseyin Ali'dir. Vüzeradan Abbas Nuri'nin büyük oğlu idi. 22 yaşında babası öldü. Hükûmet gûya vezareto halef olması için kendisine bir teklif yaptı lâcle reddetti. 1852 senesinde şaha suikast yapan bir Babi için tevkif edildi. Niyeveran'dan Tahran'a kadar yaya, başı açık ve yalın ayak getirildi. Bu sırada geceleri rûyasında nefsinle kaleminle muzaffer olmana yardım edeceğiz yolunda sözler işittiğini ifade ediyordu. Sonra 1269 da Bağdad'a sürgün gönderildi. Bu arada şah kendisine gelen şikâyetler dolayısiyle Osmanlı devletile anlaşarak Bahaullahın Bağdat'dan İstanbula gönderilmesini sağladı. Bahaullah 1863 de Bağdatta Necip Paşa korusunda bütün milletlerin kurtarıcısının kendisi olduğunu beyanla İstanbula doğru yola çıktı. Bu tarihten itibaren Babilik neshedilip tarihe karıştı ve Bahailik onun yerini aldı.

Bu arada Bahaullahın kardeşi Subbu ezel'de asıl beklenilen insanın, mevcudu hakikinin kendisi olduğunu ileri sürüyordu. Kardeşler fırsatları hiçte kaçırmıyorlardı. Babilik onlar için iyi bir zemin olmuştu.

Bahaullah İstanbul'a ve nihayet Edirne'ye sürgün gönderildi. Sonrada Akkaya teb'id edildi. Subhi ezelde Bahailer arasında şeytan adası diye tavsif edilen Kıbrıs'a sürgün edildi.

Akkada 2 sene sıkı bir tarassut altına alındı. Burada gayet garip bir hâdise oldu. Bir gün Bahaullah dışarıda dolaşmak istedi ve bu arzusunu hizmetindeki arap Şeyhe açtı. Arap hemen ayaklarına kapandı (!) ve gidelim dedi. Bahaullah «mahpusum» cevabını verdi. Arap «Haşa sizi hapsetmeğe kimin kudreti var. Siz kendinizi yine kendiniz mahpus bulunduruyorsunuz» cevabını, verdi. Bundan anlaşılırki Bahaullah kendi tarafları arasında haşa Allahtır.

Nihayet 1982 senesi mayısının 28 nci günü öldü. Mezarı Akka yakınında Kermil dağındadır. Burası şimdi Bahailiğin mukaddes ziyaretgâhıdır. Edirne ve İstanbulda kaldığı evlerde beytûl adl tarafından satın aldırılmıştır.

Bahailiğin Allah telakkisi :

Bahailer Bahaullahın Allah olduğuna itikat ederler. Kitabı iğkan'da Bahaullah'a Kûllû bir mazhar ben Allahım derse haktır demiştir. Bu mevzuda bahaî dailerinin ve misyonerlerinin telkinleri insanların salih olduğu dinlere göre değişir. İsevi ve Muhammedi olan lara göre ayrı yollar takip ederler. Kur'andaki «Allah kainatı 6 günde yaratmış. Sonra arzın üzerine istiva etmiş. Oturmuştur» mealindeki ayeti bambaşka bir surette te'vil ederler. 6 gün 6 devirdir. 6 devir altı peygamberin zamanıdır: Adem, Nuh, Musa, İsa, Muhammet.. Allah 6 ncı gün arşın üzerine oturacak ve bizzat kendisi gelecektir. Bu olmuş ve Allah gelmiştir. Oda Bahaullahtır. (haşa) derler. Bunlar son derece garip bir dalalet içindedirler. Hapislerde çürümüş kudredsiz bir insana tapmaktadırlar. Ebul ula-Maarrî «Şaşarım nasranîlere ki maslup bir Allaha iman ederler» diyordu. Bahailerde aciz ve kudretsiz bir Allaha inanıyorlar. Bu fikrî ve ruhî bir dâlâlettir ve bir irade zavallılığıdır. Hazreti Muhammed Hakminnebi'dir. Kendisin-

www.ulkunet.com

den sonra nebi ve rasul gelmiyecektir. Bahailikteki allahlık telakkisi buna aykırı olmamak üzere bulunmuş mânasız, boş bir akıl zavallılığıdır. Bu ayni zamanda bahailik bakımındanda bir tenakuzdur. Çünkü bahailiğin 12 umdesinden biri «akla uygun olmayan din» din değildir der.

Nebi, Resul meselesi :

Bahailer Hazreti Muhammet hatemünnebidir; hatemirrasul değildir derler.

Bahaullah'da resuldur; kitap sahibidir. Hazreti Muhammet ben nebilerin sonuncusuyum demiş resullerin nihayeti olduğunu söylememiştir. Şu halde Bahaullahın risaleti için yol kapalı değildir dâvasındadırlar. Bu telakki de yanlıştır. Nübûvvet iki kısımdır: Teşrii nübûvved ki risalettir; tâbii nübûvvetki kendinden evveliki resule bağlı olmaktır. Peygamber hatemûnnebiyim demekle kendisinden sonra nebi ve resul gelmiyeceğini bildirmiştir. Bu cihetle islami zaviyeden Bahailik halis bir küfur ve ilhad ekolûdür. Kadyaniliğin müessisi gulam Ahmet'te bu tasnifi yapmış ve kendisinin gayri teşrii nebi olduğunu iddia etmişti. Bütün bunlar mânasız ifade acezeliği ve garip bir imani sapkınlıktan başka bir şey değildir.

Bahailiğin *12* umdesi :

Edyan arasında 12 rakamının ehemmiyeti vardır. İsa'nın 12 haverisi «dodeka apostol» şia inanışında 12 imam. Bahailik menşe bakımından İranî olduğu için 12 imam 12 umde tarzına girmiştir. Bahailiğin 12 umdesi şundan ibarettir :

1) — Taharrii hakikat : herkes hakikatı araştırmakla mükelleftir.

2) — Beşeriyetin tevhidi : insanları dini ebha tek bir millet haline getirecektir.

3) — Milletlerin, ırkların, şark ve garbın birleşmesi ve her türlü milli, ırkı, vatanî dinî telakkiden tecerrüt.

4) — Din ile ilim arasındaki ihtilafın zail olması,

5) — Taassubun terki,

6) — Erkek ve kadının müsavi olması,

7) — Adalet ve hakkaniyetin tesisi,

8) — Beynelmilel bir adalet divanının teşekkülü,

9) — Dillerin birleştirilmesi ve Esperanto lisanının tesbit edilmesi,

10) — İlk tedrisatın umumi olması,

11) — İktisadî meselenin halli,

12 — Sulhu umumi.

Bu umdeler insanlar için çok evvelden söylenmiş şeylerdir. Yeni bir ehemmiyeti yoktur. Fakat bütün insanlık için daima bir gaye teşkil etmiştir. Bu gaye geri sürülerek insanlar avlanmıştır.

Müteferrik hükümler :

Bahailikte faiz haram değildir. Bahaullah bu hükmü gûya köşesinde neshetmiş ve demiştirki «Kalemî ebha yalnız kendisine malûm bir hikmete binaen faizi helal etmiştir».

Bahailikte vahiy yoktur. Çünkü Bahaullah haşa allahtır. Onun söylediği söz ilahîdir.

Bahailik ayrı bir veraset sistemi vardır. Varisler 7 kısma ayrılmıştır. Muallimlerinde miras hakkı vardır. Mefkut tabakanın hakkı dinî bir teşkilât olan beytûl adle geçer.

Bahailikte vatan, ırk, millet sevgisi terkedilmesi lâzım bir taassuptur. Bahaullah'ın oğlu garip, zeki ve fakat dessas bir sima olan Abdülbaha hitabatında devletleri, vatan ve ırkları tefrika sebebi addetmiştir. Bahailikte tam bir enternasyonalizm vardır.

Dini ibadetleri :

Saat 12 de bir duaları vardır.. Kermile dönerek ayakta dururlar ve bir dua okurlar.

Bahailiğin 19 günlük ve 19 aylık bir takvimleri vardır. Ulâ ayında oruç tutarlar. Oruç sabah 6 da başlar akşam 6 ya kadar devam eder.

İbadet yerlerine meşrukulezkar derler. Aşkabatta, Chikago'da ve Kermil'de bir mabetleri vardır.

Bahai teşkilâtı :

Her 8 bahainin bulunduğu yerde bir ruhanî mahfel teşkil edilmiştir.. Bu mahfellerin vazifesi : Bahailiğin neşrü tamimi; Bahai olan ve olmayanlara yardım; bahai çocuğun telkin ve terbiyesi; teberrü toplamak ve sarfetmek; 19 günde bir toplantıdan ibarettir.

Ruhanî mahfel 9 kişiden mürekkeptir ve bunlar intihapla bir sene için seçilirler. Seçim iki derecelidir. Önce 38 kişi seçilir Bunlar. kendi aralarında 9 kişi seçerler. Her devlette gizli bir ruhanî mahfel vardır. Meselâ Türkiyede İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Gaziantep, Bursa, Konya vesair yerlerde ruhanî mahfeller vardır. Bu mahfellere dahil olanlar Türk ruhanî mahfelini ayrıca seçerler. Dünyada 2000 kadar ruhanî mahfel olduğu rivayet edilmektedir. Bütün bu mahfeli ruhaniler bugün İsrailde bulunan beytûladle bağlıdırlar. Beytûladlin başında veliyyül emr bulunur. Bahaullahtan sonra oğlu Abdülbaha (Bahaullahın kulu mânasına) ve bugünde torunu Şevki efendi veliyyülemirlik vazifesini yapmaktadırlar. Bugün Şevki efendinin etrafında beytûladli teşkil eden 12 kişi vardır. Bunlara Allah emrinin tamam mânasına eyadii emrullah denir.

Bu teşkilât devlet içinde devlettir. Hepsi İsraildeki beytûladlk bağlıdır. Irk, milliyet vatan tanımıyan bahailik İsrailde siyonizmin kucağında gelişmekte ve arap memleketlerine masonik gayesiyle atalet saçması kolaylaştırılmaktadır. Bugün bahailer bir hayli yardım görmekte ve sair diyarlardada İsrailin sefaretleri tarafından kendilerine kolaylık gösterilmektedir. Bahailik bu cephesile dini ve gizli bir teşkilâttır. Emri Kermil dağındaki veliyyülemirden alırlar. O ne emrederse onunla amel ederler. Kökü dışarda bir cemiyettirler. Fakat kanunî ve hukuki değil içtimaî bir mahiyetleri vardır. Bu sebeple hukuken mevcudiyetlerinde mahzur yoktur.

Türkiyede Bahailik :

Türkiyede gerek hariçten gelmiş olsun gerek dahilde bulunsun pek az bahaî vardır. Nihayet iki bin kadar. Fakat bunlar mükemmel ve sistemli çalışmaktadırlar. Dâileri hususi surette yetiştirilmiş insanlardır. İsrail hükûmeti vasıtasile betûl adl'den yardım görmektedirler.

Siyasetle kat'iyen meşgul değildirler. Bahallikte siyasetle iştigal yasaktır. Bu sebeple tehlikli değildirler. Temyiz mahkemesinin kararile de inanışları ayrı bir din olarak görülmüştür.

Memlekette din ve vicdan hürriyetinde istifade etmek hakkına pek tabii ki sahiptirler.

Bahailer Türkiyede inkilâpların dini telâkkiye müteveccih garip mücadelesinin vicdanlarda bıraktığı inanış boşluğundan istifade etmektedirler. Onlarca

www.ulkunet.com

FETİH YILDIZI

Azmi Güleç'in geçen sene doğan Fetih Yıldızını ben bu sene gördüm. İşte kitap elimde. Kitaplar üzerine, hele şiir kitapları üzerine methiyeler yazmasını sevmem. Çünki zamanımızda o kadar şair var, o kadar şiir kitabı çıkıyor ki. Şairi de şiiride artık ciddiye almaz olduk. Şair dendi mi güleceğimiz geliyor adeta..

Fakat biraz insaflı ve dikkatli olursak binlerce şair ve onbinlerce şiir arasında bağzı hakiki şairlere ve şiir pırıltılarına rastlanır. İşte Azminin «Fetih Yıldızı» da bunlardan biridir.

Azminin bu ilk kitabı deyildir. Bundan evvel «yemin»i çıkmıştı. Doğrusunu söylemek lâzımsa Azminin millî bir irade ve imanla yaptığı bu yemin pek yemine benzemiyordu.

Bir defa kitap baskı, tertip bakımından çok fena idi.... Saniyen şiirlerdeki gürültü ve mübalâğa, muhtevayı manayı biğuyordu. Fakat Fetih yıldızı böyle deyil İstanbulun Fethine ve onun şanlı Fatinine lâyık şiirler var.

Bir kaç örnek verelim :

Fetih Müjdesi başlıklı şiirden

Ömrümce müjdat olasın
Ak Şemseddinim, pîrim, Hocam
Haydi toplanın paşalarım, beğlerim
Otağ-ı Hümayunumda bu akşam.
Bu fetih alnımıza yazılmış kader gibidir
Bu yüzden bölük bölük olmuş uykularım.
Kaç yıldır özlemini çekeriz bu şehrin
Tez hazır olsun ordularım.

Hünkâr Boğazkesen Önünde

Önce fermânım üzre akmalı
Öküz Geçidinden sular,
Gücümüzle bir mi tutalım haraç keseni?
Var git yolumdan Bizans elçisi.
Fermanım üzre Kayserine selâm et!...
İstersem bir sığır derisi kadar,
İstersem baştanbaşa bir hisar
Edebilirim bu tepeleri.
Menem şimden geru bu ülkelerin
Hâkimi, İskenderi.
İşittiniz ya!
Paşalarım beylerim
Yalnız iman ve bileğimizin harcı olacak
Bir hisar isterim.

Fâtihin Sancağı

Bir alem ki
Üstünde Hak Kelâmı Konuşmaktadır.
İhsan edilmiş zaferlerin müjdesi
Bizans saraylarını tutuşturmaktadır.
Bir alem ki
Allar yeşiller içindedir
Dalgalanmaz besmelesiz
Ak şafakların göğsü içindedir
Lekesiz.

Levendlerin Türküsünden.

Hak yolu yönümüz, yüreğimiz belli
Konuşursa bu gün konuşur dağlar
Çifte çifte kalyonların önünde
Gönlümüzün pırıltısı çerağlar
Naramızı dört cihana salmışız
Cenk yolunu düğün dernek bilmişiz
Kapanın, kapanın hey orta çağlar.

Fahtih Ayasofya önünde konuştu

Gök maviliğince hür,
Zamanı elimizde perdedir
Tanrım! Bu nasıl gündür
Kubbeler ayakta taçlar yerdedir.
Ayasofya, tekfur saraylarınca günahkâr
Tekfur saraylarında kin, arzu şehvet
Besbelli tanrının rahmetinden silinmiş
Romalı bir memleket

Arkadaşımız Azmiyi bize böyle bir eser verdiği için tebrik eder, şairimizin gönül semalarında daha nice nice böyle yıldızların doğmasını bekleriz.

(*) Fetih Yıdızı - Destanı - Şiirler. Yazan: Azmi Güleç. 1958. Küçük boy 56. sayfa. Fiatı 150 Kr. (Kitap evimizde bulunur).

Türkiye imanî bir susuzlukla kıvranmaktadır. İslâmî umdeler yıkılmıştır. İslamî inanışlar karikatürize edilmiştir. Yeni nesiller manevî duyuşlara yabancı olarak yetişmiştir. İslâma devamlı ve menfi telkinin verdiği bir bir gözlekle bakmaktadırlar. Türkiyede islam adeta cemiyetten silinmiştir. Bu sebeple yeni bir inanca ihtiyaç vardır.

Sulhu umumî, beynelmilellik, ırk ve vatan inkarçılığı gibi kozmopolit muhitlerde hoş karşılanan meselesizlik ve tatlı rehavet hali, masonik temayüller, siyonizmin bahaî yayılışındaki hizmeti bizce ehemmiyetle üzerinde durulacak noktalardır.

Bahailik bir din olarak islamdan çok zayıf esaslar üzerine kurulmuştur. Vahtaniyet telâkkisi kurunu ulaî bir antropomorfizmden ibarettir. Kaba, silâhsız, mantıken malûl bir din olarak görünmektedir.

Bununla beraber insanlığın umumî meseleleri üzerinde sathî ve yuvarlak düşüncelerle durmuştur. Ehemmiyetli tarafı burasıdır. Meselâ Abdülbaha Müfevazatında grev meselesini, emperyalist vahşilikleri, zenginliğin ve fakirliğin tahdidi meselesini, ücret müessesinin lağvını ve proleterin iktisadî teşebbüse ortak edilmesini ele almış ve bu sosyal dertleri bahailiğin meşgalesi haline getirmiştir.

Bu mevzudaki görüşleri basit çok sathidir. Fakat bahailer bunlarla adam avlamaktadırlar. Biz bahailiğin vicdanî serbestiden istifadede devam etmesine taraftarız. Fakat islamada, islamın içtimaî telâkkisinin yayılmasınada hürriyet tanınmalıdır. Yoksa bahailik Türkiye için tehlikeli olabilir.

İslam anlaşılmadıkça, müslümanlar yatmakta ve uyumakta devam ettikçe, korkunç bir nemelâzımcılık kalblerde yattıkça, korku ve cebanet imanlı zümreyi atıl bıraktıkça Türkiye garip doktirinlerin pazarı olmakta devam edecektir.

BEKLİYORUZ

DERTLER İÇRE DERMANI
HAK YOLUNDA KERVANI
OL DEYECEK FERMANI
BEKLİYORUZ, ALLAHIM

A. RAHİM BALCIOĞLU

www.ulkunet.com

Isparta Meb'usu Said Bilğiç'in T. B. M. deki Beyanatı

(29. Sayıdan devam)

Kadirşinaslık vazifemizi ifa için hükümetin son senelerde Cami inşası, Cami tamiri ve hademeyi hayratın terfihi mevzularına verdiği ehemmiyeti takdirle yadetmek isteriz.

Fakat müftülerin ve vaizlerin terfi ve terfihleri mes'elesinin daha tatminkâr bir tarzda ele alınmasını istemekte isabet vardır.

Sözlerime son verirken kıyaslamalara imkân verecek bazı rakamları arzetmeme müsaade buyrulmasını istirham edeceğim.

Amerikada (1924-1941 arasında) 53000 Kilise Türkiyede ise bu devre zarfında sadece câmi tamir ediliyor. (Camiye de cami denmiyor, âbide deniyor).

1924 den 1941'e kadar bazı mühim abideler üzerinde yapılmış olan tamirlere sarfedilmiş olan paranın yekûnu (293,648) liradır. Zamanımızda ise yalnız köy camilerinin tamiri için her sene tahsis edilen meblâğ bu rakamın en az (10) mislidir.

Amerika birleşik devletlerinde 254.000 Kilise vardır. İlâhiyat okullarına devam eden öğrencilerin sayısı ortalama olarak senede (15.000) dir.

Şu küçük karşılaştırma C.H.P. si devrinde mes'elenin nekadar iptidai bir görüşle ele alındığını ispata yetecek mahiyettedir.

C.H.P. si iktidarı zamanında seneler senesi Lâik devlet ricalinin mabede gitmesi, düa etmesi lâyıklığa aykırı addolunmuştur. Muhalefet partilerinde hâlâ böyle bir evhamın içerisinde bulunanlar varsa şimdi Meclis zabıtlarının bağrına işlenecek olan şu duayı dikkatle nazara almaları gerekir.

Dua laik bir devletin reisicumhuru olan Ayzenhovere aittir. Bakınız ne diyor:

«Büyük Allahım. Kendimizi Amerikan Milletinin hizmetine vakfetmemizi mümkün kılman için sana yaptığımız duaya mesai arkadaşlarımında katıldığı şu anda, iyi ile kötüyü ayırt etmemize yardım et.

Irk, din, renk ve siyasi kanaatleri ne olursa olsun bütün vatandaşlara karşı Adaletle hizmet etmek, memleketin ve vatandaşların iyiliği için çalışmak fırsatını ver».

Ayni zat yani Ayzınhover Milli hristiyanlar birliğinin senelik toplantısında da söz alarak şunları söylemiştir:

«Birleşik Amerika hükümeti sağlam bir dini esasa istinad etmelidir. Bu prensibi göz önünde tutacak olursak başımızı dik tutmak imkânını bulur ve koruyacağımızdan emin olabiliriz.

Anayasamızı hazırlayanlar bu memleketi kurarken dini itikada dayanmışlardır ve kurulacak bu yeni memleketin bütün dünyaya örnek olması lâzım geldiğine inanmışlardı. Hür bir hükümet derin bir dini inanışa istinad eder ve dua namütenahi ile temasa gelebilmek için bir zaruret ve bir gayrettir.»

Bizde Aile, Câmi, mektep yekdiğeri ile irtibatı pek zaif üç ayrı âlem durumundadır.

İmamı ile öğretmeni arasında manevi ve içtimai mes'eleleri görüş ve anlayışta bir birlik tesis edemeyen cemiyetlerin manen huzursuz hâle gelmeleri ve böyle cemiyetlerde manevîyat buhranı mukadder olur.

Bir küçük içtimai topluluk olarak bir Türk köyünü gözünüzün önüne getiriniz. İslâmı esaslara hakkıyle vakıf olmıyan Cahil bir imanla dini hars mevzu'u içerisinde mutala edebilecek seviyeye ulaşmamış ve hatta din müessesesinin lüzümunu münkir bir öğretmen karşı karşıyadır. O köy halkının zihni ve ruhi perişanlığa düşmeleri tabi'î sayılmak iktiza eder.

Bu bahiste Prefesör Mümtaz Turhan'ın kaleme aldığı bir yazıdan bazı pasajları okuyarak sözlerimi kesiyorum:

«Köyün manevi bakımdan kalkınmasında büyük bir rol oynayacağı muhakkak olan diğer müessir bir tedbirde ilâhiyat liselerinin açılması olacaktır. Diğerleri aynı seviyede olup fazla olarak dini bilgileri ihtiva eden bu liselerin gayesi, köye hem öğretmen hem de din adamı, yâni hoca yetiştirmektir.

Bu mekteplerden mezun olanlar, tıpkı «Öğretmen liselerinden» çıkanlar gibi, bir veya iki senelik bir mesleki, yani pedagojik formasyona tabi tutulduktan sonra köye baş öğretmen veya sadece öğretmen olarak verilecek, fakat bunlar aynı zamanda din adamlarının vazifelerinide yapacaklardır.

Böylece öğretmen hoca ikiliği ortadan kalkacağı gibi köyde, benimseyeceği, seveceği, itimat edip inanacağı bir münevvere kavuşmuş olacaktır.»

«Bunun faydaları, aklı selim sahibi her insanın kabul edebileceği gibi saymakla bitirilemez. Çünkü bununla hakikatta sadece öğretmen - hoca ihtilafı bertaraf edilmiş olmıyor. Aynı zamanda asırlardan beri devam eden Münevver - Köylü ikiliğide, onun münevvere olan itimatsızlığı hatta düşmanlığı ortadan kaldırılmış oluyor.

Bu arada köyü kalkındırmaya memur mütehassıs hey'etin tavsiyelerinin kabul edilmesinde, yapılacak ıslahatın temin edeceği faydaların anlaşılmasında, siyasî ve iktisadî ahval hakkında bilgi verilmesinde, erişkinlerin yetiştirilmesinde, ile tahsillilerin rağbet görmesinde, dinin lâyıkıyle kavranmasında, tehlikeli dış propagandalara mukavemet etmekte bu Hoca-Öğretmenin büyük bir rolü olacağını, diğer memleketlerde yapılan tecrübe ve müşahedeler göstermektedir».

«Ancak her tetbir gibi bununda muvaffakiyetle tatbik edilmesi için, Hoca-Öğretmenle diğerleri arasında tam bir ahengin bulunması şarttır.

«★»

FATİH DİVANINDAN

Ağlarsa âşık belâ-yi heer ile nâlân olur
Gözleründen akan onun yaş yerine kan olup
Geh cefâ kühi gubarundan örünse kısveti
Geh belâ vâdisini geşt eylese uryan olup
Her ne denlu cevrler görse vefalar eylese
Her ne denlu gülseler hâline ol giryan olup
Gam beyâ bânuna her gün eylese Sey-y sefer
Her gice mihnet sarayı firkate mihman olup
Râz-ı Aşk âşikar etmeğe takat bulmasa
Sinesinde nâvek-ı dil dûzlar pinhan olup
Dilberinden rahn eğer olmasa ol dil - hastaya
Kimseler derdine derman idemez imkân olup
Virseler mülk-i cihânun tâ-ü taht-ü olup
(Avni) Kûyu terk etmez başına Sultan olup.

www.ulkunet.com

Bir Kalemşöre

Ferzend-i bî, hayâsı Cibâli İmâmı'nın,
Sermâye-i şenâati Şengül Hamâmı'nın,
Fâillerinden on bini ta'dât olunsada,
Allah bilir hesâbını artık tamâmının!..
— Süleyman Nazif —

Ey gençliği hamamda, çadırda geçen herif!
Ey Bolşevik Rusya'da Türk kanı içen herif!..
Duyulmıya başladı yine o iğrenç sesin,
Yine Moskof kokuyor, bir leş gibi, nefesin!..
Alarak o mülevves kalemini eline,
Dolamışsın yeniden «TÜRKÇÜLER»i diline!.
Oynatmak istiyorsun boş bulup meydanı at,
Gayen mâlûm gayedir, maksadın aynı maksat!..
Ey Moskof basınının tükenmez sermâyesi!
«TÜRKÇÜLÜK» değil midir «IRKÇILAR»ın gayesi?
Bir hakikat olacak gebersen de bu ülkü,
Kalbimizde hep o var, dilimizde o türkü!..
Ey her devrin uşağı, her «PAŞA» nın bendesi!
Çıkmıyacak mı sandın «FEDÂİ» nin hiç sesi?..
Alıyorum elime işte ben de kalemi,
Gör, nasıl olur vermek velveleye âlemi!..
Öt bakalım, nâmını yarın kim yâd edecek?
Belki habis ruhunu üç - beş it şâd edecek!.
İstediğim ne kadın, ne şöhret, ne paradır;
Beni böyle söyleten bağrımdaki yaradır!..
Kim olsa at oynatır boş bulunca meydanı,
Yiğit odur ki susmaz -boylasa da zindanı-
O murdar vücudunu sokmadan kabre ecel,
Hazırım çarpışmıya, kimin varsa topla, gel!..
Ey zamâne edibi, ey satılmış kalemşor!
Sen kimsin ki göresin «TÜRKÇÜLER»i böyle hor?.
Vâkıa bir «Yazar» dın tam yirmi bir yaşında,
Hükmederdin devrâna mermer göbek taşında!..
Bize Tanrı buyruğu sizin gibilerle cenk,
Olmasın bu savaşta kuvvetimiz varsın denk!..
Bak, nasıl şahlanıyor erkeğimiz, dişimiz;
Yeter sizi ezmiye, çok değil, beş kişimiz!..
Çekilip bir köşeye sükût edecek verde,
Yükseliyor sesiniz, küstahça, perde perde!..
Sanıyorsun hele sen kendini bir kahraman,
Olacaktır bu yüzden çarpışmamız pek yaman!..
Gençliği siyâsete etmek için hep âlet,
Çıkarmak istiyorsun, hiç yoktan, gir rezâlet!..
Açabildiğin kadar, haydi yine, bayrak aç!
Saçabildiğin kadar, haydi yine, zehir saç!..
Zor değil senin için : Tezvir, isnat, iftira;
Açılsın bağrımıza yeni baştan bir yara!..
Girsen de yüz yaşına geçemezsin bu huydan,
Gelmemişsin dünyaya çünkü asil bir soydan!..
Mâlûm «DÖNME DOLAP»la aranızda, yoktur fark,
Sıkışınca edersin, onun gibi, soldan çark!..
Seni anlatmak için istemez hiç fazla söz,
Matbûat hayâtına kâfidir atmak bir göz :
Düşün biraz mâzini, ne yaptınsa hep zillet,
Seni de, hempanı da iyi tanır bu millet!..
Sarsmak için yurdumu sağlam temellerinden,
Kimdir sık sık bahseden menfur emellerinden?..
Tıkayıp kulağını «TÜRK» ten gelen enine,
Kimdir acep tapınan: «STALİN»e, «LENİN»e?..
Fırlatıp bir tarafa bizim «ORTA ASYA» yı,
Sen değil misin üven her an (KIZIL RUSYA) yı?..
Kesilip başımıza en vicdansız bir hâkim,
«MUKADDES DÂVÂ»mızı baltalayan kimdir, kim
Kimdi rahmet okutan «ENGİZİSYON DEVRİ» ne?.
Kâm almadan hayatın baharından, güzünden,
Gençliğiniz zindanda geçtim kimin yüzünden?..
Hangi bir günâhımı sayıp dökeyim burda?
Sen değil misin bin bir kötülük eden yurda?.
Ey milliyet düşmanı, ey Allahsız yaratık!
Yelişir baykuş gibi uluduğun, sus artık!..

AŞIK FEDÂİ

Dün ne diyorlardı. Bügün ne söylüyorlar ?

Yazan: Falih RIFKI

Hiç şüphe etmeyiniz : Bütün bu muhalif gazeteciler, hepsi bir kelime ile alçaktırlar. Balkanlardan Amerikanın öbür ucuna kadar böyle mahluklar casus ve baba katili gibi, en iğrenç mücrimlerle bir sıraya konur ve şahsi hürriyetleri bile kendi elerine teslim edilmez. Biz ise gazete denilen müessesiyi tesis etmişiz. Vatan, Zafer, Milli Şeref ve hepsini temsil eden Gazi, Türk cinsinin en büyük adamı, bütün mukaddes kıymetlerle oynamak hakkını vermisiz.

«Bu adamlar (yani muhalifler) ölüleri saymak için, iki ordu arasındaki harbin bitişini bekliyen urban çıplaklar gibi, yağma için uyanışın bekliyen serseriler gibi, hırslarını doyurmak için vatanın parça lanışını, devletin düşüşünü beklemektedirler. İnkiraz beklemektedirler» Haziran *1951* Hakimiyeti Milliye.

BU, DA FALİH RİFKI'DAN

Türk gazetelerinin sürüm yolları ya küfür ve hiciv, ya çıplak kadınlar. Gazeteler çıplak ve kapalı kadın resmini sinema sayfası der neşreder; güzellik müsabakası der neşreder. «Çıplak İnsanlar Klübü» der haberleştirir, neşreder, spor deye neşreder. Fakat mut laka sayfalarından birini ikisini dişileştirirler.

«VAKİT» arkadaşımızda bir kadın bacağı musahakası bulmuş. Her taraftan hücum ve bir anket: «Kadın bacağı musabakası ahlâkimidir, değil midir?»..

Bize göre en temizi gene «Vakit»in bulduğudur. Uzun etek moda çıkıncaya kadar kadınlarımızın bacaklarını «Vakit»in neşrettiği resimler kadar belki biraz daha açık idi. «Vakit» sokaklarda binlerce bol gördüğünüz kadın bacaklarının çoraplarını etmemiş, fakat papuçlarına da dokunmamış! Ancak ne geçen sene ne hiç bir zaman diyor gazetelerdeki göğüs, kalça ve incir yaprağından başka örtüsü olmıyan çıplaklıkları sokaklarda göremiyorduk.

Doğrusunu isterseniz, bütün bu sinema, kadın, spor sayfalarında estetikten başka ve daha bütün olarak okuyucuları işsizlendirmek gibi bir kast vardır. Fakat belki bir de faydası olacak. Gazetelerimiz açıkça kadınla artık erkeği meşgul etmiyecekler.

Kırk yılda bir doğru söylemiş meşhur sinema komedisi bunu bugün fazlasıyla yapıyor. İşin en kötüsü çıplaklık hayasızlık rejimini müdafaa ediyor.

Şubat 19, 31. Eski Saat kitabından sayfa (517).

www.ulkunet.com

GÜLÜNÇ HAKİKATLAR

TAŞLAMA - HAŞLAMA

Uşakta şeyanı taşlar gibi İnönü'yü taşladılar. Taşlayan kim, taşlatan kim belli değil ama bu en hafif tâbiriyle ayıptır. Böyle Uşaklılık uşaklık olmaz. Eğer bunu iktidardakiler yaptırmışlarsa azim bir hatadır kaç defa yazdık yine de yazıyoruz. İktidar yanlış yoldadır yanlış bütün bu hareketler C. H. P. nin ekmeğine yağ sürüyor. Hem de halis tereyağı. Öyle vita ve sana yağı gibi hafif yağlardan değil

fikdr.yalmışia vbgküj cmfhyp sdrıtu cmfhyp vbgküjp

250 Milyon Liralık Kürk

Gazetelerde okudum. Şu doviz darlığında, memleketin bunca ihtiyacı varken halâ küks halâ kürk derdindeyiz. Kuraborsa derimizi soyup, ileri gelenlerimizin hayvanlarına kürk yapacak, satacak. Mesul makamlar da buna müsaade ediyorlar 3 bin dört bin, hatta 20 bin liralık kürkler ye kürküm ye...

19 Mayıs

Ondokuz Mayıs gençlik bayramında gazetelerimizin neşrettiği resimleri gördünüz mü? Yukarı da genç kızlarımız görünmektedir. gibi resim altı yazılarıyla göstermek istedikleri şey, Genç kızlarımız değil, sadece baldır - Bacak - Ayak.

Atatürk bu tarihte Samsuna ayak basmışsa, onun hatırası bu ayaklarla mı, baldır bacakla mı anılacak. Hem kızlarımızdan başka genç, gençlik yok mu?. Hani erkekler? Onlar genç değil mi? Ankara D. P. İl kongresinde delegelerden bağzıları pek haklı olarak, bu hali tenkit etmişler. Sayın Samet Ağaoğlu'da söz almış demişki: Hiç kimse kötü nazarla kızlarımıza bakmaz. Biz kızlarımızın genç, güzel, gürbüz vücutlarını gösteriyoruz. Bu bir kuvvet gösterisidir» aşağı yukarı, böyle söylemiş. Samet bey! kuvvet gösterisi mi, şehvet gösterisimi, pek bilmeyiz ama. Hiç kimsenin kızlarımıza kötü gözle baknadığı, bakamıyacağı.. Bu garantiyi Sayın Samet Ağaoğlu nereden alıyor, veriyor!.. Keşke öyle olsa ama acaba Stadyomu dolduranların yüzde kaçı acaba...

Vatan Cephesi

Efendim bayramın ikinci günü bir oğlumuz oldu. Mecmuanın 30. sayısını çıkaracaktık. Mecmua çıkmadan o çıktı geldi. Allah hayırlı uzun ömürler versin.. Hapsane yüzü göstermesin!.. Fakat çocukcağız, iki ay evvel teşrif ettiği dünyaya. Sabırsız bir şeymiş. Arkadaş lafına şöyle dedim:

Bizim çocuk yurttaki imar faaliyetlerini anasının karnında duymuş. Daha fazla beklemeye vicdanı müsaade etmemiş... Vatan cephesine iltihak için hemen çıkmış gelmiş..

Oğlanı daha nüfusa kaydettirmeden Vatan Cephesine kaydettirdim. C.H.P. bayrağı yerine yerleşmesin. Vatan Cephesi kuvvetleniyor. O kazanacak!.. Ne manâsız şey mi söylemişim!..

Anasının karnındaki çocuklar imar hareketlerini duyuyor, takdir ediyor da.. onlar.. Ah onlar!.

Amaan Duymasınlar!

Afyon Mebusu Rıza Çerçel Ankara İl Kongresinde D. Partideki birliği, tezatsızlığı ifade etmek için «D. Partisi kül halindedir» demiş. Gazetelerde okudum aman dedim. C. H. Partililer D. Partinin kül haline geldiğini duymasınlar; sonra savuruverirler ha!.

Çemberlitaş ve N. Fazıl

Necip Fazıl haksız yere tevkifinden bahsederken ben «İstanbul'daki çemberlitaş kadar malûm ve sağlam adamım» demiş.. Çemberlitaş malum olmasına malum. Fakat sağlamlığı komşu canıyla duruyor mubarek. Eğer üstadımızın durumu da Çemberlitaş gibiyse yandık. Çemberlitaşın «ha yıkıldım, ha yıkılıyorum» deyen bir hali var.

Bari şu mahut ve malum basmuharirlerin başına yıkılsa.

Zihniyete Bak!..

Son hadiseler üzerine Mülkiyede bir tahkik heyeti kurulmuş. Bu vazifede -ismi bizde mahfuz- bir sayın doçente tevdi edilmiş.

Fakültede ne kadar C. H. P. olmıyan talebe varsa sorguya çekilecek... Ama bunun adı İrtica.. Mürteci talebeler. Allahtan, peygamberden bahseden, bir de D. P. yi tutanlar. Bunlardan birine sayın doçentin sorduğu sual aynen şu:

— Sizin dine karşı sempatiniz olduğu söyleniyor, ne dersiniz ha!..

Ey millet, Müslüman Türk milleti, bu suale ne denir, bu suali soran adama ne denir?.

Moskovadaki halk mahkemelerinde dahi böyle bir sual sorulmaz! Dindar olduğunuz dini müdafaa ettiğiniz falan deyil de sempatiniz olduğu için suçlusunuz ve bunun hesabını vermeye mecbursunuz.

Ama Allaha, peygambere Türklüğe, hükümet büyüklerine bol bol rahat rahat sövebilirsiniz. O zaman sorguya çekilmek şöyle dursun, siz asistan olur Doçent olur, dünc sempatisi olanları sorguya çeker, hatta iftira eder erkekli dişili hapse dahi attırabilirsiniz. Ey üniversite... Fikr fikrin ocağı... Fikir Hürriyeti, vicdan Hürriyeti nerdesin?!

Yazık!

Bağzı üniversite talebesinin «Büyük Doğu» mecmuasını, «Tercüman gazetesini» toplayıp yaktıklarını duyduk, duyuyoruz. Bir kaç sene evvel de aynı kafada olan bir kaç genç, üstad İsmail Hami Danişmend'in «Osmanlı Tarihi Kronolojisini Atatürkten bahsetmiyor deye yakmışlardı. Halbuki kıymetli tarihcimizin kitabı Osmanlı İmparatorluğu devrine aitti. Fakat kim okur, kim dinler. İsterse Fatih devrinden bahsetsin onlara göre Atatürkten her devirde bahsedilmesi lâzım. Mademki tarihimizi, yapan yaratan o. Milattan evvel de sonra da ondan bahsetmek gerek. İşte İsmail Hami bey, böyle hareket etmediği için kitabı tıpkı en fizasyoncular gibi cayır cayır yıktı. Kitap ve gazete yakan üniversite temeli... Yazık! kaç türlü yazık. Evvelâ bu türlü kafalara yazık! Sonra yakılan, kitaplara mecmualara yazık.. Nihayet memlekete, millete yazık.

www.ulkunet.com

Serdengeçti Neşriyatı :

★ **Bu Millet Neden Ağlar?** Yazan: Osman Yüksel. Üçüncü baskısı da bitmek üzre bulunan bu kitabın fiatı: 125 Kr.

★ **Sonsuzluk Kervanı:** Necip Fazılın bütün şiirleri bu kitapta. Fiatı: 350, Ciltlisi 500 Kr.

★ **Kanuni Devrinde Bir Sefirin Hatıratı:** Busbacg'in «Türk Mektupları» isimli meşhur eseri.. İngilizceden dilimize çevrilen bu eserde ünlü âlim Busbecg kanuni devrini bütün şaşaası azametiyle anlatır. Siyasi, idari, askeri, adli imparatorluğun bütün makanizmasını tetkik eden bu adam aynı zamanda Osmanlı Cemiyetini o zamanın Avrupasıyla mukayese eder. Kitabın fiatı: 150 kr.

★ **Şeyh Şamil ve Şimali Kafkasya:** İstiklâl Mücadeleleri: Yazan: Zihni Hızaloğlu - Dağıstan Arslanı namıyla maruf Şeyh Şamili ve onun dillere destan mücadelesini anlatan bu kitabın fiatı 250 Kr.

★ **Peygamber Kahraman Muhammed:** Hz. Muhammedi ve İslâmın zuhurunu ateşli bir uslupta kaleme alan meşhur İngiliz muharriri Carlyle'in eseri, dilimize çevrilmiştir. Fiatı: 125 Kr.

★ **Bir Nesli Nasıl Mahvettiler?** Yazan: Osman Yüksel. Mahvedilen nesillerin serencamı. Onbinlerce satılan bu çok manidar eserin üçüncü baskısı, da bitmek üzeredir. Fiatı: 125 Kr.

★ **Malatya Faciası:** Hüseyin Üzmez. Yirmi yıla mahkum, 20 yaşında bir gencin acıklı hayatı.
Fiatı: 125 Kr.

★ **Mevlana ve M. Akif:** Osman Yüksel'in bu iki büyüğümüz hakkında kısa fakat özlü bir denemesi. Fiatı: 100 Kr.

★ **Gülünç Hakikatlar:** Serdengeçti'den öldürücü güldürücü fıkralar. A dan Z ye kadar bir devrin teşhiri, takdimi... Sosyete hayatının türlü rezaletleri, bu kitapta fiatı: 250 Kuruş.

★ **Niçin Komünist Oluyorlar?** Yazan: Dr. Hikmet Tanju... Değerli fikir adamlarımızdan Dr. H. Tanju'nun bu mevzuu etraflıca inceleyen bir eseri.
Fiatı: 100 Kuruş.

★ **Sokratın Müdafaası:** Meşhur Yunan filozofu Sokratın bütün dünya dillerine çevrilen - Apoloji, Müdafaası - ayrıca Sokratın, hayatı, felsefesi
Fiatı: 175 Kr.

★ **İlimler ve Sanatlar Hakkında Nutuk:** Dijon Akademisinin müsabakasını kazanan J. J. Rusounun küçük fakat mana ve davaca büyük eseri.
Fiatı: 150 Kr.

★ **Bir Adam Yaratmak:** Necip Fazıl'ın en kuvvetli sahne eseri. Fiatı: 250 Kr.

★ **Ayasofya Davası:** Derliyen ve tertipliyen Avukat Emin Akyüz. Fiatı: 200 Kr.
Bu kitapların hepsinin tutarı 24.75 Kr. yirmi dört yetmişbeş kuruş.

★ **Serdengeçtinin Mevcut Sayıları:** Serdengeçti Mecmuasının 10-30 kadar «21» hariç bütün sayıları mevcut olup hepsinin tutarı 850 kuruştur. Yukarıdaki kitaplarla birlikte 24.75+8.50 = 33.25 Kr. eder yuvarlak hesap «33) otuzüç liradır.

Kitaplardan veya mecmualardan hangilerini istiyorsanız bedelini aşağıdaki adrese yatırınız. «Ödemeli» de gönderilebilir. Eğer, mecmualarda dahil bütün Serdengeçti neşriyatını temin etmek isterseniz aynı adrese 33 lira yollayınız. Bu takdirde kitaplarınız ve mecmualarınız adresinize teahhütlü olarak derhal gönderilecektir.

Değişmez ve sağlam adresimiz şudur:
Serdengeçti - Merkez P. K. 353 - Ankara.

«★»

DİKKAT!

Mecmuamızı bu sefer gazete kâğıdına değil, beyaz ve kalın kitap kâğıdına bastık. Fiatına 25 Kr. ilâve ettik. İlân almıyan, hiçbir yerden yardım görmiyen, bu türlü imkânları da aramıyan, kimseye minnet etmiyen Serdengeçtinin, bu hareketini de anlayışla karşılıyacağınızdan eminiz. Esasen yılda iki üç, nihayet dört defa çıkabilen onun çoğu da bayilerde şurada burada telef olup giden mecmualarımızın bu fiat artışı okuyucularımızın bütçesini şarsmasa gerek.

«★»

ABONE MESELESİ:

Serdengeçti kimseye benzemediği nerede ne zaman çıkacağı belli olmadığı için abonesi başkaları gibi aylık yıllık değil. Bundan sonra *6* sayısı *6*, Oniki sayısı *12* liradır. Eski abonelerimizin hakları eski fiat üzerinden mahfuzdur.

Korkmayın! Abone olun abone bulun; bizde on paranız kalmaz. **SERDENGEÇTİ**

BAYİLER : Yazıların çokluğu yüzünden resmi geçit yine kaldı. Fakat namusluyu, namussuzu bir gün teşhir edeceğiz. Hem de nasıl?! Cümlenizi insafa davet ediyorum. Şimdilik bu kadar.

Aziz okuyucularımız: Serdengeçtiyi her yerde, herkese tavsiye edin. Bunu bir vazife bilin.. Bayilere uğrayın. Görünecek yerlere astırın.

«★»

HİLÂL — Ankara'da çıkar. Mukaddesatçı cephenin ağır başlı iman - fikir ilim mecmuası. Tavsiye ederiz. Adres: P. K. 448

İdeoloçya Örgüsü: N. Fazıl Hilâl yayınlarında çıktı. Fiatı: 500 Kr.

«★»

ABONE ŞARTLARI :

Sayı hesabıyladır: 6 Sayısı 6, Lira
12 Sayısı 12 Liradır.

SERDENGEÇTİ
Sahibi ve Neşriyat Müdürü :
Osman Yüksel
İdarehane: Denizciler Cad. Deniz Palas Oteli altında No: 9 - Ankara

Değişmez ve sağlam adresimiz:
Serdengeçti P. K. 353 - Ankara

Dikkat: Mektup, para gönderecekler Bu adrese göndersinler.

İlân kabul edilmez.

Yeni Matbaa - Ankara **Fiatı: 1 Liradır**

www.ulkunet.com